

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ অসমীয়া বিভাগৰ
সন্মান পাঠ্যক্ৰমৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকত প্ৰবৰ্তন কৰা প্ৰশ্নকাকত ASM-HE-6056
বাবে প্ৰস্তুত কৰা গৱেষণা প্ৰকল্প

গৱেষণা প্ৰকল্পৰ বিষয়: অসমৰ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিত ছমৰীয়া সত্ৰ, ইয়াৰ ঐতিহ্য আৰু সাংস্কৃতিক
পৰম্পৰা

তত্ত্বাবধায়ক :

ড° লোহিত ৰাভা

27/5/2023

প্ৰস্তুতকৰ্তা :

প্ৰবী দাস

বোল নং : UA-201-007-0058

ৰেজিষ্ট্ৰেছন নং : 20002345

ছমৰীয়া আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
অসমীয়া বিভাগ

[Signature]
Principal
Chhamaria Anchalik College

[Signature]
HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

[Signature]
27/5/2023

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ অসমীয়া বিভাগৰ
সন্মান পাঠ্যক্ৰমৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকত প্ৰবৰ্তন কৰা প্ৰশ্নকাকত ASM-HE-6056
বাবে প্ৰস্তুত কৰা গৱেষণা প্ৰকল্প

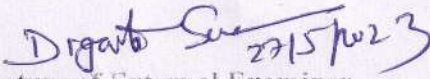
গৱেষণা প্ৰকল্পৰ বিষয়: অসমৰ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিত ছমৰীয়া সত্ৰ, ইয়াৰ ঐতিহ্য আৰু সাংস্কৃতিক
পৰম্পৰা

Marks given by External Examiner:

Marks given by Internal Examiner:

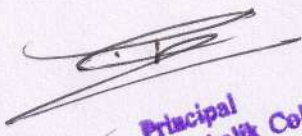
Viva & Presentation:

Total Marks:

Signature of External Examiner

Signature of Internal Examiner

27/05/2023

Principal
Chhamaria Anchalik College

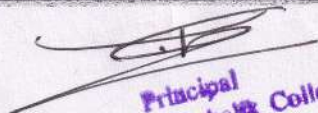

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

দ্বীকৰ্ণবোক্তি

মই পূৰ্বী দাস ষোৱান্দাৰী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ
দ্ব্যতক কক্ষৰ শিক্ষাৰ তৃতীয় বৰ্ষৰ স্নাতক
স্নাতকসিকৰ ৬০৫৬ নং কাকতৰ অন্তৰ্গত
বিষয় হিচাপে "অসমৰ অসীম সংস্কৃতিত
চুন্নৰীয়া সত্ৰ, ইয়াৰ ঐতিহ্য আৰু সাংস্কৃতিক
পৰম্পৰা" শীৰ্ষক স্নাতকোত্তৰ প্ৰকল্পত
চুন্নৰীয়া আঞ্চলিক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া
বিভাগৰ স্নাতকৰী অধ্যাপক ড॰ শোণিত ৰাভা
ছাৰৰ তত্ত্বাবধানত সম্পন্ন কৰিছো। মই
স্নাতকোত্তৰ প্ৰকল্পত অধ্যয়ন কৰোঁতে
ষোৱান্দাৰী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সকলো নীতি-
নিৰ্দেশনা মানি চলাই গৈছো। এই কাম বিনম্ৰ-
ভাৱে দ্বীকৰ্ণ কৰোঁ মই স্নাতকোত্তৰ প্ৰকল্প
তম কোনো অনুষ্ঠানৰ ভিত্তি ভিত্তি
পাৰৰ বাবে তুমি দিয়া ধন্যবাদ নাই।

পূৰ্বী দাস
দ্বীকৰ্ণ

৫ অসমৰ সতীয়া সাংস্কৃতিত
ছমৰীয়া সত্ৰ,
ইয়াৰ ঐতিহ্য আৰু
সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা”

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

সূচীপত্র

প্রথম অধ্যায়ঃ

অনুতৰাশিকা
অব্যয়নৰ উদ্দেশ্য
অব্যয়নৰ প্ৰকৃতি
অব্যয়নৰ পদ্ধতি
পূৰ্বকৃত্ত বিষয়ৰ অব্যয়ন
কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

দ্বিতীয় অধ্যায়ঃ

দক্ষিণ ব্ৰাহ্মীয়া স্ত্রী স্ত্রী বৰবিষ্ণু
আজ হুমৰীয়া স্ত্রী স্ত্রী স্ত্রী স্ত্রী

ছুমৰীয়া সত্ৰৰ ত্ৰৈ-সম্মতি
 ছুমৰীয়া সত্ৰৰ বিষয়বৰীয়াসকল
 ছুমৰীয়া সত্ৰৰ বিভিন্ন শোকাচাৰ
 বা শোকাবিশ্বাসমূল, যেনে -
 ছুমৰীয়া সত্ৰৰ সামাজিক শোকাচাৰ,
 ভাৰ, ছত্ৰ, বিবাহ সন্দৰ্ভীয় শোকাচাৰ
 ছুমৰীয়া সত্ৰৰ অন্তৰ্গত অচলিত বিভিন্ন
 উৎসৱ অনুষ্ঠান; যেনে- সপ্ত মন্ত্ৰোৎসৱ,
 দোণা উৎসৱ, শ্ৰীকৃষ্ণ ত্ৰয়াষ্টমী,
 শংকৰ উৎসৱ, শ্ৰীকৃষ্ণ দুৰ্গাৰ
 তিৰোণেৰ তিথি, শ্ৰীকৃষ্ণ বিহু আদি।

দ্বিতীয় অধ্যায়ঃ

সংস্কৃত বাৰা পুৰাণ তন্ত্ৰ
 জামৰাণি
 প্ৰত্নতত্ত্ব, সংবাদ দাতা

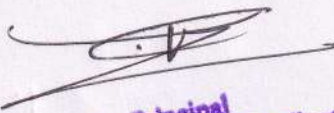
০.০ অৱতাৰণাঃ-

“দূৰ্বত গোবিন্দপুৰ নাম আছিল।
চান্দ সাহে হুমৰীয়া নাম হৈ হৈবন্ত ॥”
(শুক চৰিত)

বৈষ্ণৱ ঋতুপুৰুষ হৰ্ষদেৱৰ নিৰ্দেশমূৰ্ত্তি আচীন
গোবিন্দ পুৰৰ বুকতে আনুমানিক ২৫৮০ চনত
শ্রী শ্রী বৰবিষ্ণু আত্মাই চাইসনৰ নাম “হুমৰীয়া”
বাৰ্চিম “হুমৰীয়া কদম” স্থাপন কৰে।

আচীন গোবিন্দপুৰ নামৰ উৎপত্তি
সম্বন্ধে ঐতিহাসিক বিশ্লেষণ সম্বন্ধে পোৱা
নামায়া। সেই সময়ত অচলিত ঐটি আচীন
কিংবদন্তিৰ আধাৰত তেৰ দি গোবিন্দপুৰ
নামৰ উৎপত্তি সম্বন্ধে বিশ্লেষণ কৰাৰ অয়াস
কৰিছোঁ। সেৱান শ্রী কুমটাই নৰকক বৰ্ষ
কৰিবলৈ সেৱাৰ বৰ্ণনা বৰবিষ্ণু আত্মৰ
চৰিতত কেনেদৰে আছে—

“স্বপ্না স্নায়ত স্বপ্না বাট হৈ আছিল।
সৈৱি বৃক্ষে আঁঠি চান্দ বৃক্ষ উপজিল ॥

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

নবকক কৃষ্ণে ঘেৰে বৰিকাক মান্ত ।
বহি চান্ন বৃক্ষে কৃষ্ণদেৱে চৰিণান্ত ॥
সকল সত্ৰাধ্যা কৃষ্ণ বহি তিনিজন ।
পান্ধজন্য সত্ৰ বৃক্ষে ফুকন্ত অধন ॥

গোবান গোবিন্দ অত্ৰেৰ পদৰেবুৰে বন্য হোৱা
দুৱানৰ শুকত্ৰ উপাঙ্গি বৰিমৈই ইয়াৰ বাসিন্দা-
সকলে সেইজনৰ নাম 'গোবিন্দপুৰ' বচমা বুলি
বাবণ্য কৰিব পাৰি ।

আৰু এটা জনজন্মতিমতে মন্যপুৰুষ
শ্রীমন্ত শংকৰদেৱৰ ওচৰত অৰণ গোৱা সাৰো
অধ্ৰুদ্যায়ৰ 'গোবিন্দ' নামৰ লোক সজুন এই
ঠাইৰ নিকটবৰ্ত্তী শোণ্য সাঁতৰ বাস কৰিছিল ।
এইজন গোবিন্দ আতৈৰ অত্ৰেৰে সেইজনৰ
নাম গোবিন্দপুৰ হোৱা বুলি বাবণ্য কৰিব পাৰি ।

ঘিয়েই নবুওঁক গোবিন্দপুৰেই
কাল্যাক্ষত হুঁমবীয়া হালগৈ ।
জগত শুক শ্রীমন্ত শংকৰদেৱে অৱন্তন কৰা
বৰ্গটোৰ নাম বুলি একাধাৰ নাম বৰ ।
নৰ বৈমন্ত ডাক্ত আন্দোলনৰ সন্ময়েই এই বৰ
পচাৰ আৰু অসাবৰ ক্ষেত্ৰত বজা-অজ্ঞা অনেক
অন্য কৰিছিল যদিও মন্যপুৰুষ মাৰব্দেৰে শুক
জনাই আছিল অদ্বিতীয় ।
অৰ উপৰিও ন জনা অজা বুলিলে শ্রীমন্ত আত্ৰ

দক্ষিণ কুশীয়া বৰবিশ্বু আস, হামুৰা দাস বুড়া
আস, পদ্ম আস বা বদলা আস, জেটো কুশীয়া
কেশবচৰণ আস, দেৱানী পুৰীয়া গোপাল আস
আৰু নাৰায়ণ দাস চাকুৰ আস ।

শ্ৰেষ্ঠ কৃষকৰ আসে জিৰোৰাখী
কৰি বৰবিশ্বু আসেই কাঠমি ভাগকাৰ
গোবিন্দপুৰীয়া তথা ছুমৰীয়াত সাদ ভোজন
কাৰ । স্বৰ্গৰ শ্ৰেষ্ঠজনই মিজোনা চাম
সাহুৰ মানিমাৰ বিষয়ে ইংগিত দিছিল সেই
জোনা সাহুৰ হুতাৰ ওপৰত অক্ষয় বন্তি
অঙ্কন কাৰ, যি সাহু অক্ষয় বন্তি আঙি
চাৰিছা বহুৰো আৰ্হিৰ বাল্য আকোৰে
জ্বলিয়েই আছে । সেই চামসাহুজোনাৰ
পৰাই 'ছুমৰীয়া' নামৰ উৎপত্তি হ'ল ।
বৰবিশ্বু আসেই ছুমৰীয়াত সাদ ভোজন
কাৰত ছুমৰীয়াৰে বৰি আশে-পাশে সকা
গাঁৱবোৰৰ শ শ লোক আহি বৰবিশ্বু
আসৰ আশন লগে । ফলত 'দক্ষিণ কোণত
এক শৰণ জোৱতী বৈই এক নতুন ৰূপত
অসাৰিত বৈ পৰিল ।

বৰবিশ্বু আসৰ পিতৃয়ে দিয়া
নাম কংসাৰী । শৰণ জোনা কৰাৰ সময়ত
স্বৰ্গৰূপে তেওঁক দিয়া নাম হ'ল 'বিশ্বু' ।

বিষ্ণুৰে স্মৃতিমাৰে স্মৃতিমান্বিত ইহে বৰবিষ্ণু
 আত্মাৰে উত্তৰণ ঘটে । সাদিন স্মৰণদেৰে
 ডেকাগৰাৰ লগত বৰ্মাশোচনা কৰি স্বাক্ষৰত
 শুকজনে ডেকাগৰাক পৰীক্ষা কৰিবৰ মনেৰে
 কিতাবে স্মৃতিশে ডেগৰন্ত দুই বৃষ বুলি
 সুবিল্লিত বিষ্ণু আতাই ফুলেৰে স্মৃতিশে পৰাশ্ৰা
 দেৱান গোবিন্দ অতু দুই বৃষ বুলি কলে ।
 তাকে শুনি শুকজনাই ফুল আনিবিলে উপদেশ
 দিলে । "শ্ৰী শ্ৰীবৰবিষ্ণু আত চৰিত্যত স্মনদেৰে
 বৰ্ণনা আছে —

"স্মেতি স্মৃতা শুকদেৰে স্বাত শৈল্য বুলি ।
 আৰম্ভিল্য ইশ্বৰক স্মৃতিবাক বুলি ॥
 স্মেতি স্মৃতা পৰিলা শৈল্য বিষ্ণুৰপাংবত ।
 ইতো কৰ্মা ডেকাগৰে জ্ঞান আশ্চাৰ্য্যমাকাত
 এতি স্মেতু বিষ্ণু আত উচনিং কৈলা ।
 আন ডেকাগৰে জ্ঞান আশ্চাৰ্য্য জানিলা ॥
 স্মেতি দিনা বৃত্তে বিষ্ণু আতৰ মে নাম ।
 শুক বাসিল্লন্ত বৰবিষ্ণু অনুদাম ॥"

অৰুদেৰ বিষ্ণু আত ই পৰিলা
 দক্ষিণ বুলিলা বৰবিষ্ণু আত । নিজৰ

দক্ষতা অনুসৰি আৰু শৃংখলাভিত্তিক বৰবিস্তৃত
জাতীয় শ্ৰেণীভেদৰ বিশেষ নতুন আভা
দৃষ্টিৰ জৰিয়তে বহুবিশেষ সমস্যা সমাধান কৰা।

ঐতিহ্যমণ্ডিত ছমবীয়া সন্মেলন
কামৰূপ জিলাৰ বাক্সৰ দৰা ২০ কিলোমিটাৰ
মিচৰ উত্তৰ পাৰ্শ্বস্থিত অৱস্থিত। মানুহসকল
শ্রী শ্রী মাৰ্ঘদেৱৰ অন্যতম পিয় শিষ্য
শ্রী শ্রী বৰবিস্তৃত আত্মদেৱে প্রতিষ্ঠা কৰা
ছমবীয়া সন্মেলন আকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰে ভৰপূৰ।
সৰ্বজন বিদিত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰে অৱস্থিত
ছমবীয়া সন্মেলন এক শ্ৰেণীবদ্ধ পূৰ্ণ সন্মেলন।
সন্মেলন কামৰূপ নীৰৱে বৈ যোৱা কামৰূপী
নৈৰ তালিৰ দৰা আৰু জিলাৰ
বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ দ্বাৰা এক অপূৰ্ব দৃশ্যৰ
সৃষ্টি কৰিছে।

সন্মেলন চৌমুখৰ আকৰ্ষণীয় আৱৰ্ণমণ্ডিত
জিলাৰ ছোট সন্মেলনৰ দ্বাৰা পিয় বৈ সন্মেলন
বিশিষ্টগোষ্ঠী বৰুৱা সন্মেলন কেইতোপাই সন্মেলন
সুৰঙ্গ চৰাই সন্মেলনৰ সৌন্দৰ্য্য মোহনময়ী
কৰি তুলিছে।

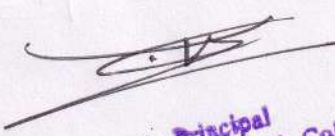

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

১.০ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য :-

বৰাবিহীন আতৰ মান ছম্বীয়া অসম
অসম ঐতিহ্যসম্পন্ন অসম । বৰ্তমান অসমত
অসমৰ আশে-পাশে অসম মানুহসকল
অসমীয়া সংস্কৃতি, অসমীয়া ৰীতি-নীতি, উৎসৱ
পাৰ্বন, অসমীয়া ব্যৱস্থা আদি অসমৰ অসমত
অসমীয়া নাইকীয়া হৈ আহিছে । ছম্বীয়া
অসমৰ বিষয়ে অসমত কোনো বৰাবিহীন
অসমৰ আৰু অসমৰ ব্যৱস্থা নাই ।
শিগৰি নোহোৱাৰ ফলত ছম্বীয়া অসম
অসম কৰ্মা ইতিমধ্যে কালো অসম কৰিছে ।
বাকী কিছু কৰ্মা নিঃশেষ হৈ অসমৰ অসমত
সেয়ে ইয়াৰ অসম অসম তথা অসম
ৰ অসমত আছে । অসমৰ অসম
অসমত কৰি নিজৰ অসমীয়া অসম
অসমত কৰাটো অসম অসমৰ বিষয় ।
সেই উদ্দেশ্য অসমত অসম এই অসম
অসমত অসম অসম অসম
অসমত অসম উদ্দেশ্য ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

২.০ অৰ্যম্মনৰ শুৰুত্বঃ-

চুমৰীয়া সঙ্গৰ বিভিন্ন
বঁকাৰ বীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ,
উৎসৱ পাৰ্বনৰ নীতি-নিয়ম আগতকৈ
বহু ডিমনি আগনি হৈ আহিছে।

আমাৰ ভুগ্নাত ঐহাবাৰ সন্মেলি ডিমনি
হৈবাই মোৰা সমত ঐহাবাৰ ওপৰত আমি
শুৰুত্ব দিয়াৰ দৰকাৰ আছে তথা
আমাৰ অৰ্যম্মনৰো সন্মোজন আছে।

৩.০ অৰ্যম্মনৰ সাদ্ৰতিঃ-

আগোচ্য ক্ষুদ্ৰ সবেষণা সন্মেলন
প্ৰস্তুত কৰোঁতে সামগ্ৰিক আৰু সৌচ উৎস
বিধি উৎসৱ পৰা তথ্য আহৰণ কৰা
হৈছে। সেয়ে বুলোওঁ ক্ষুদ্ৰ উৎসৱ
ওপৰত অধিক নিৰ্ভৰ কৰা হৈছে।
চুমৰীয়া অঞ্চলৰ দুজনমান লোকৰ
প্ৰতি দুজনমান আগোচৰীৰ পৰাও

তথ্য সংগ্রহ কৰা হৈছে ।
৪.০ পূৰ্বকৃত বিষয়ৰ অধ্যয়ন :-

ইতিপূৰ্বে ঐতিহ্যমণ্ডিত ছুমৰীয়া
সমসমৰ বিষয়ে বহুশোকে নিষিদ্ধ
ৰূপত মৈ গৈছে তাৰে ভিতৰত ছুমৰীয়া
সমৰ বিশিষ্ট শোভাক সোবিন্দু বৈশ্যৰ
“দক্ষিণ কুম্ভীয়া বৰ বিষ্ণু আতা পুৰুষ,”
উল্লেখ্য ডেকা অধিকাৰী আৰু অধ্যাপক
অধিকাৰী সম্বাদিত “শ্রী শ্রী বড়বিষ্ণু
আতাৰ চৰিত,” অসম সম-মহাসভা নং
তম বাৰ্ষিক অধিবেশন ২০০৭ চনৰ বৰবিষ্ণু
আতা ক্লেস ছুমৰীয়া “সম-অতা” দুটিপত্ৰ,
শ্রুত দাসৰ ছাৰুৰূপা দুটি পত্ৰত
অকাঙ্ক্ষিত “ছুমৰীয়া অশ্বৰ কামিত
অসমীয়া ভাষা : এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন”
আদিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা তথ্যৰ
উপৰত ভিত্তি কৰি অসম অধ্যয়ন
কক্ষৰ বাবে অৰ্থ ছুদ্র সংৰক্ষণ পদসমন্বিত
কৰা হুণ ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

৫.০ বিমলবন্ধু:-

বিমলবন্ধুৰ ডিঙৰত দক্ষিণ বুলীয়া
বৰবিশ্ব জাত, দক্ষিণ বুলীয়া বৰবিশ্ব জাতৰ
স্থান চুম্বীয়া জাতৰ হু-সম্পত্তি হিচাপে
বিসৰণ, চুম্বীয়া বিমলবৰীয়া সকলৰ
টোপাৰী সম্বন্ধ, চুম্বীয়া অঞ্চলত অৰণ
বিভিন্ন শোকাচাৰ বা শোকাবিশ্বাসসম্বন্ধ,
মেনে-চুম্বীয়া জাতৰ সামাজিক শোকাচাৰ,
জন্ম, মৃত্যু, বিবাহ সম্পৰ্কীয় শোকাচাৰ
আদি। ইয়াৰ পিছত চুম্বীয়া অঞ্চলত
অচলিত বিভিন্ন উৎসৱ অনুষ্ঠান; মেনে-
চুম্বীয়া জাতৰ সৰু মৃত্যুপুৰ, দৌল
উৎসৱ, শীৰ্ষকৰ ত্ৰ্যমাইনী, শীৰ্ষকৰ
দেৱ শুকুজনাৰ আদিভাৰ তিনি,
শুকুজনাৰ তিৰুপাতৰ তিনি, মাদ
বিশ্ব আদিৰ বিমল ইয়াত লিখা
হয়।

Principal
Chhamaria Anchalik College

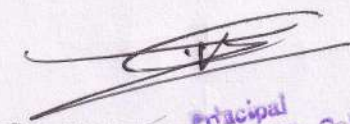
HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

৫০২ দক্ষিণ কুণীয়া শ্রী শ্রী বরবিশু আতা :-

শ্রী শ্রী বরবিশু আতাৰ পোষাঅম্ভে 'মাণ্যক্ৰা' নামে ঠাইত সৰু আঁঠি কৰি বসবাস কৰিছিল। কিন্তু অৱশ্যে সৰাসমুখীয়াৰ বাবে মাণ্যক্ৰা ত্যাগ কৰি কাঠমি নামে ঠাইলৈ সৰু স্থানান্তৰিত কৰিছিল।

কিছুদিন পিছুত বিখ্যাত আতাৰ কাঠমিও পৰি ত্যাগ কৰি তাৰ কাৰণ হৈছে -

দেৱাৰ অম্বাপুৰুষ শ্রী শ্রী মাৰ্বদেৱে নামাম্ভ দাস ঠাকুৰ আতা, শ্রী স্বামী আতা, মদুমণি আতা সন্ততি কঠমি কল্যাণেশ্বৰী দেৱী দেৱীৰদেৱী দেৱী নাৱেৰে সাজা কৰে। সেই আকোচে গোবিন্দ পুৰুষে কঠি অপূৰ্ণ দৃশ্য দেখি নাঁও ব্যক্তিগে। নাঁওৰ পৰাই শুকুনাই দেৱী দেৱী অপূৰ্ণ দৃশ্যৰ বৰ্ণনা চৰিত সুশ্ৰীত আনন্দৰ আছ -

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

“দুই নদী কল্যাণীৰ আভে নৌকা বাহি ।
 নৌকা বুলে বাতশুমা দেউমণ্য বুৰিমি ॥
 দেউমণ্যক চান্দ আৰু বৃষ্টি ভেমুৰ ।
 এক মে সদিপ জ্বলি আভে বৃষ্টিৰ তপৰ ॥”

এই দুখ্য দেউম নাৰামণ্য দান চিকুৰ - আতাই
 শুকুতলাক চাইমনৰ সন্তুষ্টৰ সমৰণ জোঁতা
 মাৰি শুকুতলাই কয় -

“দ্বিতীয় বৈকুণ্ঠীৰ বৈকুণ্ঠ আন ।
 বৰবিশু আতা আনি কৰিব নিৰ্গাণ ॥”

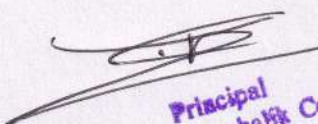
কৈবাসদেৰ পৰা শুকুতলাই উভতি মাঁতুত
 কাঠমিত শীশী বৰবিশু আতাকৈ মায়া -

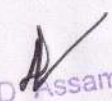
“কাঠমিত বিশু ভূমি আৰু নাশাকিমা ।
 সোবিন্দু পুৰত গৈমা আনক পাতিকা ॥”

শতাব্দীতঃ পোবিন্দ্রসুৰৰ সবিশেষ বৃত্তান্ত বিবৰি
কৈ বৰবিস্মৃত আত্মক জঁইদৰে উপদেশ দিমে

“মৈবানান্ন কুমৰীয়া কৰিয়া নিবাস ।
অদ্বুত মন্থিয়া কৈব দুৱনৰ অকাল ।”

শতাব্দীতঃ আদেশে শিৰোধাৰ্য্য কৰি বৰবিস্মৃত আত্মক
কাহ্নি ভাৱ কৰি পোবিন্দ্রসুৰণে তথা কুমৰীয়াত
সদে দুঃখন কৰ ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

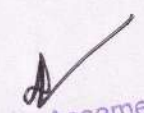
৫.২ দক্ষিণ বুলিয়া বৰবিমু আতাৰ মান চুন্মৰীয়া অদৰ
জিটি আকাৰৰ আভাস :-

স্বাপ্নাক্ষম শ্ৰী শ্ৰী মাৰ্ববুদেৰ অন্ততম
সিদ্ধান্তি বৰবিমু আতাই অতিষ্ঠা কৰা চুন্মৰীয়া
অদৰ অকৃত্তিক জৌনদ্যৰে তেৰদৰ । অদৰ কামেৰে
নীৰে বৈ মোৰা সৰাকণ্ডী নদীৰ অগিণ্য বাৰাই
অদৰ অদৰ দৃশ্যৰ সৃষ্টি কৰিছে । অদৰ পাঁচুতনত
পাঁচোতকৈ ও অদিক অৰিমানে বজবাজ কৰে ।
অকণোডিনি মাৰুতে বৰবিমু আতাই দেহুৰাই
মোৰা বৰকৈ অৰণ্ণন কৰে । চুন্মৰীয়া অদৰ
অকণৰ অদৰ বৰ দক্ষিণৰ দাই সূচৈ
বুলি অতিষ্ঠিত কৰা হয় ।

চুন্মৰীয়া অদৰ নামদৰ চোতালৰ
পশ্চিম দিশে জিটি চাৰি মুঠ ঠেতাৰ জিণৰ
সূচি আছে । ইয়েই “দক্ষিণৰ কোণৰ” বৰকৈ
সূচি দিচায়ে আক্য প্ৰণ কৰি আনিত্তে ।
ইয়াৰ বমজ চাৰি বহুতকৈও অদিক ।
দক্ষিণৰ বৰকৈ সূচি বৰবিমু আতাৰ মান
চুন্মৰীয়া অদৰ ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

১৩

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

চাৰিফুৰ্চি ওম অহম পক্ষী দেৱণে
 সাদৰ চৌবুদৰে ঘেৰি আছে । দুখীয়া লোক
 দেৱাণাখনক 'সাদ' বুলি কোৱা হয় ।
 সাদৰ ভিতৰত প্ৰবেশ কৰিবলৈ পাঁচো প্ৰৱেশ
 পথ আছে । পশ্চিমৰ পথ আৰু পূবফালৰ পথ
 আটোৰ সাতো লাগি দুটা "বাট চৰা" । পূব ফালে
 থকা প্ৰধান পথটোক "স্থল ভোৱন" বুলি কোৱা
 হয় । স্থল ভোৱন খনৰ দুয়ো কামে বৈকুণ্ঠৰ
 দ্বাৰা বন্ধী হয়- বিজয়ক দুৰ্বী দ্বিচাপে ইয়াত
 জোঁড়িত কৰা আছে । একোবাৰে ওপৰত
 নবসিংগুই বিৰণ্য কামি পুৰক নাৰী ডেকা উলিয়াই
 বৰ কৰাৰ লোমতৰ্কক দৃশ্য । তাৰ দুয়োমঙলো
 ক্ষেমে বিমুগ্ধ বান্ধন সাদৰ পক্ষী আৰু ৰামচন্দ্ৰৰ
 পৰম ডেকা অনুমানৰ সৃষ্টি আছে । ইয়াৰ দুয়ো
 কামে আছে দুটা জোৰক সিংগুৰ সৃষ্টি । প্ৰৱেশ
 পথৰ চিহ্ন ওপৰ জোৰতেই জোৰত সজ্বিতে
 জৰাই আৰু জৰাইৰ দুয়োফালে দুগছি বন্ধি
 জোঁড়িত কৰা আছে । শিল্পীৰ মেন প্ৰমা
 নিচ্ছমুত কণা-কোঁশল । এই সন্মান
 দৃশ্যাবলীয়ে সকলোৰে মন প্ৰাণ হৰি নিয়ৈ ।
 সাদৰ চৌবুদৰ একোবাৰে পূবত আছে অহম

ডম্‌টম্‌টি । যিহ্মন ডম্‌টম্‌টিৰ কাহিনী ভাঙিত হৈ
 আছে আঙিম্‌ও সিংহ বজাৰ লগত । ছমৰীয়া
 সপৰা ১০/১২ মাৰ্ছ অৱত অকা দুবান্‌ৰী
 সাঁৱতে আছে সোঁ বৰ মুখুৰী । জনশ্ৰুতি
 মতে আঙিম্‌ও বজাই সেই মুখুৰীলৈ অন্‌দিহি
 ইমান চাৰিত পাশে শিলাৰ ডম্‌টম্‌টি বজাই
 তৈয়াৰ কৰি দিছিল । কিন্তু আঙিম্‌ও বজাৰ
 মূহুৰ পিছুত তেওঁৰ সেই সৰমৰ মুখুৰী
 আকৃতিক দুৰ্‌মোহত পৰি তাৰ দিনে চাৰিতমাণে
 ফাট মেণে । ডম্‌টম্‌টিৰ শিলাবোৰ ডম্‌টি গম্‌হি
 মৈনি তৈনি পৰে ।

অসমত ছমৰীয়া অসবাসী
 বাইজৰ কোনোবা সৌন্দৰ্য পিন্‌জুৰ
 মনত সেই ডম্‌টি পৰা শিলাৰে অসৰ
 দুৰ্ব্বাংশৰ সৌন্দৰ্য বঢ়োৱাৰ হেণ্ডু ডম্‌টে ।
 সেমেৰে বাইজক সজাৰ কৰি বাৰিষা
 কালত তাৰ কিছু শিলা আনি ডম্‌টম্‌টি
 সজায়, যি ডম্‌টম্‌টিমে আঙিত ছমৰীয়াৰ
 দুৰ্ব্বাংশৰ সৌন্দৰ্য অতুলনীয় কৰি ৰাতিছে ।
 সেই ডম্‌টম্‌টিমেনত আম দুই সাজাৰ চাৰি
 কোনীয়া শিলা ডম্‌টৰ টুকুৰা আছে ।

সোণত সুৰণা চৰোৱা দি ইয়াৰ বাসে কামে কৰি
দিয়া বৰ্তমানৰ বিশ্বায়ন বন্ধক কেইজোপাই
সেই সেই দোষৰ সৌন্দৰ্য আৰু অধিক মোহনীয়
কৰি তুলিছে । বীৰ সন্মত বোৱা বন্ধুৰ সুৰা
আজিও আমিকৰ মন পাত উজলা কৰ ।

মেটমিচি কামে কামে অকা বন্ধু সন্মতৰ ওপত
অকা মেটমিচি বহি অনুমেৰে বৈ মোৱা অকা
কলহী নদীৰ তাৰ অগাৰে বিদ্যুৎ বাননি পত্নাৰ,
কামত অকা হোউজীয়া সাঁও আৰু তাৰে অগাৰে
চোকাৰা দুখী পাত্নাৰৰ অনোহুদা দুখাৰণী
মেটমিচি ককা কোনো শিল্পী অন্য বক্তি তাত নিশ্চয়
কৈ সন্মতৰ নদীত উচি উচি ফুৰিব ।

মেটমিচি অনুমত উচি বাতপুৰা পত্ন
আছে । নদীৰ তৃণবানুৰে সতৰ পৰিবেশ অদা
সৰ্বদাই শান্ত - শীতল, শুকু সন্মত কৰি বাহিমছে ।

সুগ কীৰ্তন ঘৰটোৰ দীঘ ১৫০ ফুট
আৰু বন্ধু ৬০ ফুট । কীৰ্তন ঘৰটো অদাই চিন্তা
কৰি বসে বসে । কীৰ্তন ঘৰটো অদাই চিন্তা

Principal
Chhamaria Anchalik College

কৰি বস্মা কুম । কীৰ্তন ঘৰটো পূৰা পশ্চিমাকৈ
 জাজোৰা আছে । ইয়াৰ তিনিফালে তিনিফালে
 বাৰাণ্ডা আছে । দক্ষিণ বাৰাণ্ডা ওচৰত ওচৰত
 কেতলী সকলো দুয়োবেলা নাম অঙ্গণ কৰে ।
 তেওঁ লোকক "কাটিৰ আই সকল" বোলা
 কুম । নামঘৰৰ ভিতৰত বাপ সন্ন্যাস দ্বাৰা
 কাদায়ে চৈধ্য অঙ্গণ পৰিচালিত হৈ আছে ।
 নামঘৰৰ ভিতৰত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ দুখন
 দ্বাৰা প্ৰৱেশ দুৱাৰ আছে । স্বয়ং দুৱাৰ
 ওচৰত উত্তৰ ফালে আৰু আনখন দুৱাৰ
 পশ্চিম ফালে । নামঘৰৰ ভিতৰত তিনিফালে
 আঙ্গন আছে । স্বয়ং আঙ্গন ওচৰত শুক
 আঙ্গন বোলা কুম । ইয়াত পোহৰত ছাপন
 কৰা আছে । স্বয়ং শুক আঙ্গন ওচৰত স্নানপুৰ
 শ্ৰী শ্ৰী মাৰ্ঘ্বেৰ নামত অৰ্চন কৰা আছে ।
 দক্ষিণ ফালে স্নান সৰু আঙ্গন ওচৰত
 তিনিফালে ব্যৱহৃত । উত্তৰ ফালে স্নান
 ওচৰত চতুৰ্ভুজ স্থিতি এটা আছে ।
 আঙোঠা বজাৰ ছদ্ম-ছদ্মাত ইহে স্থিতিৰ
 প্ৰৱেশ মঠে । সন্ন্যাস ইয়াৰ অঙ্গানি দোৱাৰ
 সন্ধান আছে ।

শুধু আজনৰ অনুমত কেই সচিবান বন্তি
সদায়ে অঙ্গান কৰা হয় । শুধু আজনৰদুয়ো
বামৰে দুগছি "বৰফা" আছে । এই আজনৰ
উত্তৰ মাগো দেৱালৰ কাষত এই অঙ্গান "ডো"
আৰু অঙ্গন বৰফা আছে । নিজৰ অঙ্গনৰ
অন্তত নিতৌ ভাৱত তিনিটাকৈ কোব মাৰা
হয় ।

কাঁঠন ঘৰৰ গাথত পূৰ্বমাগো সঃ
গাথ এই আছে "মণিকুট" । "মণিকুট" ৰ
দীৰ্ঘ ৫০ ফুট আৰু প্রস্থ ৪০ ফুট । ইয়াৰ ঠিক
পূৰ্বমাগো অঙ্গন দুৱাৰ আছে । মণিকুটৰ
দক্ষিণ অঙ্গত মাৰীৰ শুকুনাৰ নিতু পাতৰ
অঙ্গন শুধু আজন আছে । অঙ্গন শুধু আজন
মাৰীৰদেৱে মণিকুটৰ পাতত পাৰিছিল ।
অভিমাণ আৰু অঙ্গনে বসোৱা হৈছে । ইয়াৰ
ঊষে দুই ফুট আৰু বৰমাগো দুই ফুট । এই
শুধু আজনৰ অনুমতে আছে "অঙ্গন বন্তি" ।
যি জোপা সন্তত মাৰীৰ শুধু বন্তি বন্তি
জ্বলি অঙ্গন দোমিছিল । সেই চাৰিটা জোপাৰ
মাৰীৰ উপৰেই বৰবিস্তা আতাই বন্তি অঙ্গন
কৰা বুলি প্ৰবাদ আছে ।

চাৰিটা বছৰৰো অধিক কালৰ বাবে আভিষ্টোকে
দেই অমলই বন্তি অবিৰত হোৱে প্ৰত্যাশিত হৈছে
আছে। সাদৰভাৱে স্বাগতৰ দৃঢ় বিশ্বাস যে
যদি কেতিয়াবা দেই অমলই বন্তিৰ প্ৰত্যাশন
হঠাৎ বন্ধ হৈ যাব তেন্তেহে হৈছে বন্ধ
কৰিব সাদৰভাৱে স্বাগতৰ অপায় আৰু
অসংগত।

গোত্ৰ ঘৰটোৰ ওচৰ মণ্ডত সৰিয়হৰ
তাল পোৱাৰ বাবে লাভ হৈছে আছে। দুদিনীয়
লোকে ইয়াক "গোত্ৰৰ লাভ" বোলে। আৰু
কামতে সাদৰ ভেঁৰাং ঘৰ।

... হুন্মানৰ কাঠত কটা স্থিতি পৰুৰ
পৰুৰ কাঠত কটা স্থিতি হুন্মানৰ কাঠত কটা
স্থিতি আদিয়েই দুপাত্ৰ আৰু হোন্ধুৰ্য শিল্পৰ
নিদৰ্শন বহু কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন
গোঁড়নাও ব্যৱস্থাৰ কথা হুন্মা, বৰ মোদাণৰ
বাবে কিবাটি আদিয়ে পৰ্য্যন।

সংস্কৰণৰ আশ্বৰ্য্য বহুতো সাঁচি
দতীয়া দুমি নহে হোৱাৰ পিছতো বৰ্ত্তমান
২২ জন সাঁপিতীয়া দুমি সংৰক্ষিত হৈ আছে।
চুন্মৰীয়া সাদৰ ভেঁৰাং তাল পিদি আছে।
ই দীঘে ২২ ইঞ্চি আৰু প্ৰস্থ ১১ ইঞ্চি।

অৱশ্য কীৰ্ত্তন বীৰত আৰু দুৰ্দৈৱক আশীৰ্বাদ
 কৰি আকিৰণে ভাৱৰ ফালিটোত নিৰ্দেশ আছে।
 তাম্বোৱা দুৰ্দৈৱে গাৰী সিংহই এটি সুৰু
 আমৰৰ মঠ নিৰ্মাণ কৰি দিয়াৰ আশ্বাস
 বহন কৰিছে। গাৰী সিংহই দান কৰা সুউচ্চ
 এই মঠটিয়ে দুৰ্ভাগ্যৰ সত্বে এক সুকীয়া ইতিহাস
 বহন কৰি আহিছে। দুৰ্ভাগ্যৰ উচ্চতায় ৪০ ফুট
 আৰু উদ্যৰ ঘেৰ ২০০ ফুট। প্ৰবাদ আছে যে ইয়া
 সমুদায় বস্তুত দুৰ-দুৰণিৰ এই মঠটো সন্মুখ
 দোঙিছিল। জনশ্ৰুতি মতে ১৮ নং ইং নেৰ
 প্ৰথম হৈমিকালৰ ফলত মঠটোৰ কিছু অংশ
 সন্মুখৰ তললৈ পতিত হয়। মঠটোৰ অকল্যে
 প্ৰায়ৰ অংশত তিনিটা সোণৰ কলসী আছিল।
 কোনোবা দুৰ্ভাগ্যই তাক দুৰ কৰি লৈ কলসীলৈ
 মাপ অৰ্জন কৰে।

স্থান নামঘৰৰ আৰু মঠৰ ঘৰৰ
 সমুদায় অংশই ইতিহাসৰ অৰীহ কৰা চোতাল
 আছে। ইয়াক “অৰীহ কলসী” বুলি কোৱা
 হয়। ইয়াৰ অকল্যে কলসীৰ আশ্বাস
 অংশটো মৌৰ বিচাৰ আদি কৰি এই

চোতাগাতেই কান্না বোৰ পকা কৰা কুম
 বাবে ইয়াৰ "পকা কান্না বোলা" কুম ।
 পূৰ্ব ফালে পকা হাঁহ ঘৰটোৰ লগত অংগল
 বৈ আন অংগল আৰু দেৱালী স্থান নামঘৰ
 দিওৰ ঘৰ আৰু পকা কান্না আৱৰি আছে ।
 চৌদৰ উত্তৰ পাৰ্শ্বত কোঠা আছে ।
 দেৱালী ঘৰটো ইয়াৰ সৈতে অংগল বৈ
 আছে । ইয়াৰ উচ্চতা আন ৩৫ ফুট মান
 দূৰ । চৌদৰ একোৰে উত্তৰ দিশত দুটি
 বৃহৎ আকাৰৰ স্তম্ভ আছে । স্তম্ভ
 উত্তৰ পূৰ্ব অংগলত পকাটো ডাকঘৰ আৰু
 তাৰ কাষতে অতিমিশালী ঘৰটো আছে ।

ইয়াৰ স্থাপত্য চাৰিটা বাহা
 আছে । চৌদৰ পূৰ্ব-দক্ষিণ কোনত আছে
 স্থান বৃহৎ আকাৰৰ অলী ঘৰটো ঘৰ
 আদি স্তম্ভৰ বুলি কোৱা কুম ।

নামঘৰৰ চৌদৰে বিভিন্ন বৈশিষ্ট্য
 স্তম্ভ স্তম্ভনীৰে আৱৰি আছে । নামঘৰ

জিওৰত সোমোণো দুৰ্গৰ কোনোবা অৰ্ধ
অংশত অৰ্ধ ঘেন অনুভৱ কৰ্ম ।

৫.৩ কুৰীয়া অৰ্ধ ৬-অৰ্ধৰ অৰ্ধ বিৱৰণ
দাঙি বঁৰা কৰ্ম :-

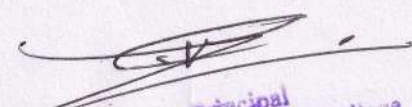
অন্যোন্ন বৰ্গা গাৰ্হী জিওৰ্হ "ভান্ধ
গাৰ্হী" বৰ্গী কুৰীয়া অৰ্ধৰ নামত ১ নং নিঃ
মেৰাত পটাত ৮০৭ বিঘা ৩ কঠা ৩ শোণা
আৰ্হী দান দিয়ে । অন্য চৰকাৰৰ Gazette
Notification R/R/T/6/64 Dated 22/4/67
আৰ্হী L.T. V.I.- 64/67/13 নং চিঠিৰ ঘোণে
চিঠিৰ অৰ্হী আৰ্হী ৭৮৬ বিঘা ৪ কঠা ৭ শোণা
আৰ্হী অৰ্হীৰূপে বৰ্গা আৰ্হী বান্ধী পটাত দান
কৰ্ম । অৰ্হীৰূপে ২০ বিঘা ৩ কঠা ১৬ শোণা
আৰ্হী অৰ্হীৰূপে আৰ্হী । তাৰে ৫-৩ নম্বৰ
দানত ৩ বিঘা ২ কঠা ৩ শোণা, ৮৪ নম্বৰ
দানত ৪ বিঘা ২ কঠা ২ শোণা আৰ্হী ৮৫ নম্বৰ
দানত ৩ বিঘা ২ কঠা ২১ শোণা আৰ্হী
আৰ্হী ।

অৱৰ সাবে, ৰাভুৱ (পট্টন) বিজ্ঞান,
 পট্টন জামাৰ ২৯/৫/৮৫ ইং চনৰ ৫নং ২/৮-৬/
 ২৫ নং পুৰুষ স্মাৰ্গ চুম্বীয়া সত্ৰৰ ২নং নিঃ
 স্মেৰাজ পট্টাৰ স্মৃতি ২০ বিদ্যা ৬ বৰ্ষা ১৬শোচন
 স্মাৰ্গ কেমলো ব্যক্তিৰ নামত নামাঠি "চেতুৰ্ভুজ
 বিদ্যুত চুম্বীয়া সত্ৰৰ" নামত বৰ্ষা হয় ।

৫.৪ চুম্বীয়া সত্ৰৰ বিষয় বৰীয়াসকলৰউপাৰ্দ্ধি
 সম্বন্ধ বুজাঃ—

সাদাৰিকৰ, ডেকা অৰিকৰ,
 উদ্যগীন কেত, বুঢ়া কেত, অষ্টেত, নামা
 চাৰ্ঘ্য, পাঠক, ডেৰাণী, ঘাই দেউৰী, সন্মৰী
 দেউৰী, দাইনামালী, বাঘন, গাঘন, মেৰী,
 বৰা আৰু সাতা ।

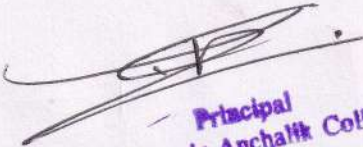
যেই সম্বন্ধ স্মিতি সাক্ষ্যসে
 সাক্ষ্যে "স্বত্বশিষ্ট সম্বন্ধ" সাক্ষ্য হয় ।
 নাম সাক্ষ্যে সাক্ষ্য কৰা সাক্ষ্য
 সাক্ষ্যে সাক্ষ্য-সম্বন্ধ ।

 Principal
 Chhamaria Anchalik College

 HOD Assamese
 Chhamaria Anchalik College

চুন্নৰীয়া অৱত বজৰা
 বৰা লোক-সকলৰ উল্লি অৰু
 অনৈবৰ - জাৰিকাৰী, তেৰা
 জাৰিকাৰী, সন্ত, কলিতা, বাহন,
 দৌৰনাঙ্গলী, দাজ, বৈৰা, বৰা, জাৰা,
 মোচনীয়াৰ, লোক, জৈৰি পাৰে আৰু
 জাৰা ।

অৱত অকল সন্ত কলিতা
 দামিত্ৰি বন্ত অৱ ৬ অৱ - লিচিচাঙ্গন ।
 কলিতাৰে । কলিতা বিশেষকৰে
 অৱিকাৰ, সন্তদাৰ আৰু
 তেৰাৰি অৱে ।

 Principal
 Chhamaria Anchalik College

 HOD
 Chhamaria Anchalik College

৫৩ চুম্বীয়া অঞ্চলৰ বিভিন্ন শোকাচাৰ আৰু
শোকাবিকাশ :-

চুম্বীয়া অঞ্চলৰ সামাজিক শোকাচাৰ :-

চুম্বীয়া অঞ্চলৰ জনগোষ্ঠীৰ সংস্কৃতিৰ বাবুৰ ।
ইয়াত আটাইবোৰ নীতি-নিয়ম জনগোষ্ঠীৰ নিয়ন্ত্ৰণ
পাশত কৰা হয় । যেনে: ভাগৰ বাদল অঞ্চল
সম্বন্ধিত অঞ্চলত শোকাৰ উপৰিও মাছে-সম্বন্ধে
অনুষ্ঠান পাতি জোতা, যোতা-বাদল, ভাগ-বাদল,
বৰগীত, বান্ধ গীত আদি বহু কৃষ্টি পৰিৱেশন
কৰা হয় । “ চুম্বীয়া সামাজিক যুৱক সংঘ ”
“ সুৰ দেউলা ” নামৰ সংঘ দুটিৰ আধীনেৰে আয়ে
সামাজিক সকলোৰ আয়োজন কৰি গীত দ্বাৰা,
নাচ-জোতা কৰি ভাগ-বৈষ্ণৱ । ভৈষ্ণৱকো
জনগোষ্ঠীৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰকাৰত আৰু আৰ্থিক আৰ্থিক
দিশে শোকা হয় । উজানী-উদ্যোগী সকলে
আৰু বৈষ্ণৱ পুৰুষ দিশে কৃষ্ণ দিশে
কালৰ বুকতে বৈষ্ণৱ ঘোৰাৰ উপলক্ষ বৈষ্ণৱ,

সেইদিনে দিহা পুনৰ সজীৱ হৈ উঠিব। কল্যাণ-
কুশলী ব্যক্তি দুৰ্নীয়া সন্তত বন্দিত ভাঙে
কিন্তু উপযুক্ত পৰিৱেশৰ অভাৱত তেওঁলোকৰ
প্ৰতিটো আশানুৰূপ বিকাশ নাপায়
বৰিব পৰা নাই।

দুৰ্নীয়া সন্তত বাতিপুৰাৰ
পৰা প্ৰদূৰ্ণণে বিশেষ কিছু নিয়মৰ
পালন কৰা হয় তাৰ ভিতৰত বাতি
পুৰা চাৰি বজাত উঠি পোহেই
নামঘৰলৈ লুচা-বচা কৰা হয় তাৰ
পিছত নামঘৰৰ আশে-পাশে অৰণ
ঠাইলৈ চাফটিকন কৰা হয়।

দুৰ্নীয়া সন্তত নিজে চৈধ্য সন্ত
ভাঙা দিহা বৰণে তেওঁলোকৰ দ্বাৰা
পৰিচালিত হৈ থাকে।
বাতিপুৰাৰ সন্ত - আত্মঃ সময়ে ঘণ্টাবা বাজনি
(বেটমা)

পুৰাৰ বৰনীত (জামৰণ আৰু চানৰ)
সোই (বেটনী) সকলৰ নাম সন্তত।

বাপু (ডেকত) সৰুগৰ নাম সৰু আৰু
 পাঠ - (শোণিত, বজ্জাকৰ, ককিৰ্মিণীত্বৰণ, বজ্জাবলী)
 টোচিবোলাৰ সৰু - আদ্য পাঠ - (নামঘোষা, কীৰ্ত্তনঘোষা)
 বাপু (ডেকত) সৰুগৰ দ্বাৰা নাম সৰু
 পাঠ পাঠ - (নামঘোষা, কীৰ্ত্তনঘোষা)
 আই (ডেকতনী) সৰুগৰ নাম সৰু ।
 সাধুগীৰ সৰু - গুৰু টোচিয়া, গুণমাণ্য, লীলামাণ্য
 ব্যৱ কীৰ্ত্তন বা জগুৰী গুৰু ।
 মোলা ভাণ সৰু ডেকিগুণক বৰনীত
 বাপু (ডেকত) সৰুগৰ দ্বাৰা নাম সৰু
 পাঠ - সৰুগৰ সৰু কাণ্ড বামাণ্যৰ
 পাঠ দীৰ্ঘাবাহিক ভাৱে পাঠি ফোৰা
 হয় । সৰ্বশেষত ডেকত তিনিটা বেগব মাৰি
 দিন চৌৰ চৌৰ সৰুগৰ গুৰু সোণোৱা হয় ।
 (পাঠৰ কাৰ্য্য সূচীত সন্মত শুমি দীৰ্ঘাবাহিক
 ভাৱে পাঠি শেষ কৰাৰ পিছত আন সন্মত
 শুমি আৰম্ভ কৰা হয়) সৰুগৰ কমে
 আটাইবোৰ শুমি পাঠ পাঠা হয় ।

 Principal
 Chhamaria Anchalik College

 HOD Assamese
 Chhamaria Anchalik College

চুম্বীয়া, অক্ষণৰ ভূম, মৃত্যু, বিবাহ
সম্বন্ধীয় গোস্বৰ্গৰ সন্মত:-

চুম্বীয়া অক্ষণৰ ভূম সম্বন্ধীয় গোস্বৰ্গৰ:-

গোস্বৰ্গৰ বা গোস্বৰ্গৰ স্বীতি-নীতি সন্মত
পৰম্পৰাগত জেৰে চলি অহা বিশ্বাস,
অন্ধবিশ্বাস আদিকোষৰ তদাৰত ভেটি
কৰি সচ গোস্বৰ্গ। গোস্বৰ্গৰ সন্মত
মানুষৰ ভূম, মৃত্যু, বিভিন্ন গোস্বৰ্গ উৎসৰ
অনুষ্ঠান আদিৰ প্ৰতি তদাৰত। চুম্বীয়া
অক্ষণৰ ভূম সম্বন্ধীয় গোস্বৰ্গৰ সন্মত
সন্মত -

চুম্বীয়া অক্ষণৰ সন্মত মানুহ দুৰ্গত
আদাৰত তিব্বত সৰ্বকাল জ্ঞান নাইবা
ভাৰ - চুম্বীয়া অক্ষণৰ ব্যক্তিগত নানা দিগ্ৰ
পৰামৰ্শ নীতি-নিয়মৰ জিকনি দিগ্ৰ। যেনে -
সৰ্বোৎকৃষ্ট গ্ৰন্থ - বাস, দুষ্কৃত্য - দুৰ্গত, প্ৰিগ্ৰ,
দেহ পৰিষ্কাৰ কৰাৰ প্ৰতি বৈদ্য দৃশ্য
চোৱা, ধূম পিঠা, পৰাৰে সৰু-চুমাৰী বন্ধা,
নিশা অন্ধৰে বাহিৰলৈ ঘোৱা, ঘৰ্জা কৰা

সেৱা আদি কৰ্মৰ পৰা বিৰত থাকিবলৈ
তিৰোতাদাকীক অজ্ঞান কৰ। ভীৰ ভূত্যা কৰিলে
সৰ্ভৈয়ৱ সন্তান নষ্ট হ'ব পাৰে বুলি লোক বিশ্বাস
আছে। সেয়েহে, সন্তান সন্তুৰা পিতৃ-মাতৃ
দুয়োকে কেতিয়াও ভীৰ ভূত্যা কৰিবলৈ দিয়া
নহয়।

ছুমৰিয়া অঞ্চলত সৰ্ভৈয়ৱী বোৱা
তিৰোতাক পাঁচ মানুহ অৰ্থাৎ পাত্ৰী, হৈ,
শুৰ, ঘিৰ আৰু মৌৰে, পক্ষান্তত, চুমুৰ
পৰম্পৰা অচলিত হৈ আহিছে আৰু সৰ্ভৈ-
কৰণৰ সাত (৭) বা ন(৮) মানুহ ছোটকা
চুমুৰ বা ছোটকা দিয়া পতা হয়।
সৰ্ভৈয়ৱী নৰীৰ সাক্ষাৎত পৰিয়ালবৰ্গ
আৰু পিৰিয়াকৰ সাক্ষাৎত পৰিয়ালবৰ্গই মিলি-
মিলিকৈ এই অনুষ্ঠানসমূহ সম্পন্ন কৰা
হয়।

নাননি অসমৰ কোনো কোনো
অঞ্চলত সৰ্ভৈয়ৱী তিৰোতাই সাক্ষাৎত
ঘৰত থাকি আঠ মানুহৰ মিলন আছে।

সন্তান সন্তুৰা বোৱাৰ পিতৃ-মাতৃ
প্ৰেতৰ পৰা বচা পাবলৈ বুলি ঘৰৰ
দুৱাৰ মুমুত কৰি সাতুৰ বৰ্হি, নেমুটেঙা আৰু

ভূমিকম্প আৰি দিয়া হয় । ভূমকম্পৰ সময়ত
নৰ-কোৱাও কৰা নাই, অৰিণে নাইওঁ মাত্ৰ
সময়তনে ঠিক দিহে । লক্ষ্য-ছোৱালীৰ পিছুত
পেটৰ বিষ বা পানী আদিৰ অৰিণে নাইওঁ
ঔষধ ক্ৰিয়ণে ব্যৱস্থাৰ কৰা ।

ভূমকম্পৰ সময়ত সন্তান ভুল হোৱা
ঘৰখনক অস্ত্ৰচি বুলি বৰা হয় । সন্তানসেৱ
হোৱাৰ পৰা তথাৰ দিনে অৰিয়ালবগৰি নামঘৰ
আদিণে নাঘাঘ । আনকি ঘৰটো সোঁপাইৰ
চাকি নজ্বলাই । মাক আৰু সন্তানৰ লগত
অৰিয়ালবগৰি তথাৰদিনীয়া অলৌচ পালন কৰা ।
অলৌচৰ দৰে দিনৰ দিনা মৃতদেহ চৰু-ভাঙি
বুৰি ঘৰৰ অকণোবোৰ কনি-কাণোৰ তিয়াই
মৃতদেহ মৃতদেহ অলৌচ তেদোৱা হয় । লক্ষ্য
সন্তান ভুল পাণে অকৈশ (২২) দিনত অৰ-
ছোৱালী সন্তান ভুল পাণে তেমাৰ মৃত অকৌ
কাণোৰ-কনি তিয়াই ভাঙি-চৰু-বুৰি সন্তান
ঘৰৰ চোফা-চিকুণ কৰি অলৌচ গুচাই শুদ্ধি
অৰাণ্ড পতা হয় আৰু সন্তানৰি তেমাৰ হোৱা
পিছুত আঘতি সকলক সন্তান নাম দিই সন্তান
ৰি নাম বৰা হয় ।

চুম্বীয়া অঞ্চলৰ মৃত্যু সন্মৰ্কীয় শোকাকাচৰঃ-

মৃত্যু মানৱ জীৱনৰ এক চিহ্ন নহ'লে কোনো
মানুহে মৃত্যুৰ পৰা ভাৱত আৰি নোৱাৰে।
চুম্বীয়া অঞ্চলৰ মৃত্যু সন্মৰ্কীয় শোকাকাচৰসমূহ
দুঃখ -

এজন ব্যক্তিয়ে শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰাৰ লগে
লগে চুম্বীয়া অঞ্চলবাসী বাহিৰ আৰু
মৃতদেহটো ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা বাহিৰলৈ
উলিয়াই চোতালত উত্তৰ সূৰ্য্যকৈ ঢাৰি-পাটীৰ
প্ৰসাৰত শুৱায় ময়। মূৰৰ শিৰোনত প্ৰাচী
চাকি, বৃন্দ - বৃন্দা জ্বলাই মৃত দেহটো বৰা
কালোৰেৰে ঢাকি দুখ টুটিয়াই দিয়া হয়।
মৃতকক আশানলৈ নিয়াৰ উদ্দেশ্যে বাঁহৰ
চাঙি ত্ৰয়ন সাঁৱৰ মানুহে তৈয়াৰ কৰে তাৰ
পিছত একলোৱে মৃতকৰ সতি মূৰ দুই
জোৱা আগবঢ়ায় মৃতকক বিদায় দিমে তাৰ পিছত
মৃতকজনক আশানলৈ লৈ যোৱা হয়।

মৃতকক আশানলৈ উলিয়াই নিয়াৰ
পিছত চোতালত দেহটো মোৱা ঠাইমিনিৰ
চাৰিওফালে গুটি মাৰি বেৰি মোৱা হয়। মৃতকক
ভিতৰ তোলাৰ সময়ত দুৰ্দ্ধৰ দুখে তপস্কাকৈ

আমক মাহিলা বুলে ওপৰমুখকৈ শুৱাই দিয়া হয়
আমক সুস্বাদু কৰাঙলৈ সাতবাৰ অৱস্থা কৰি
আমৰ বিধি অনুযায়ী স্নাতকক চিত্তত স্থান দি
দাঙন কৰা হয় ।

স্মাশানলৈ যোৱা লোকসকলে ঘৰলৈ
ভৈতি আনোতে নদীত সা-সা খুই মৰিলে আমে
ঘৰত মাহিলা সকলে বাডোত ভুইৰ সৈক
তৈয়াৰ কৰি হয় । স্মাশানৰ লৰা আৰু লোক
সকলে ভুইৰ সৈক লৈয়ে ঘৰৰ ভিতৰত সোমাই ।

চুৰমীয়া সন্মত বেলেগে চাইৰ দৰে
অতি অন্য নিয়ম নাই স্মাশানত সাত সন্মতি
অতি গিনি দুটি টৈ আৰু দুম আমক স্মাশানলৈ
যোৱা লোকসকলে বাতি লগোন দিয়া নিয়মে
আছে । স্নাতকৰ পৰিয়ালবৰ্গ আৰু বংশৰ মানুহে
সম্পূৰ্ণ তিনিদিন ভোম লোমোৱাকৈ মাৰি
তিনি দিন দিনা সিম্বেতিয়ে দিয়া শুকা, কলা,
সাগৰীৰ, পানী, চেনী আদিৰে শুচি পোৱাৰ
পিচতলৈ সকলোৱে ভোঁজ ভোঁত মাই । ভোঁজ
ভোতত পিতিকা আৰু ঘিঁও, নিমমৰ বাসিৰে
বেলেগ ভোম হোৱা নিমৰ আছে । ভোঁজভোতত
তৈল, ভুলাকাঁহা, পিহাঙি, নদুৰ হোৱা সম্পূৰ্ণকৈ
মায়া কৰি দিয়া হয় ।

চুম্বৰীয়া আশুগত মৃতকৰ তিনিদিনৰ
দিনৰ পৰা ভাঁচা দিয়া নিয়মো অচলিত আছে।
মিহৌঁতু দহু দিনৰ দিনা শুচি কোৱা সময় সেয়েহে
তিনিদিনৰ পৰা দহু দিনৰ ভিতৰত ভাঁচা দিয়া
নহয় দিব নাপাই বুলি নিয়ম আছে। ইয়াৰ
উপৰিও কোনো ভাণ্ডা তিনিটো ভাঁচা দিব
নাপাই বুলি কোৱা হয়।

মৃতকৰ মৃত্যুৰ দিনৰ পৰাই
পৰিয়াল আৰু বংশৰ মানুহে বহুতো নীতি-
নিয়ম আশুন কৰি থাকিব লাগেইয়া হয়।
বিশেষকৈ মৃতকৰ পত্নী আৰু পুত্ৰই বহুতো
নিয়ম আশুন কৰি লৈব লাগেইয়া হয়।
ইয়াৰ ভিতৰত আশুন কৰিব লাগেইয়া নিয়ম
সম্বন্ধে কয় - পত্নী তথা পুত্ৰই দহু মোৰাণে
সেই দহু দিন বিছনাত শুৱ নোৱাৰে মাটিত
হেৰ পাৰি শুৱ লাগে আৰু কৰবাত বহিব
শুভিলোভ মেনেকৈ তেনেকৈ বহিব নোৱাৰে
বহুতাৰ ভিতৰত হেৰ সুমুৱাই আশৰা কণ
পাত পাৰিলে বহিব পাৰে। আশৰি সেই
দহু দিন পত্নী আৰু পুত্ৰই গা-বুৰি কম্পাৰ

স্মৃতিৰ দৰে দিনৰ দিনা দৰ্শ
 সজা হুম । সেইদিনা বাতিপুৰা স্মৃতিৰ
 দৰিদ্ৰতা তথা বংশৰ মানুহে ঘৰৰ
 সৰ্বশো কানি-কপোৰ, বাচন-বৰ্তন
 হুই ঘৰ-দুৱাৰ মোচা হুম আৰু গোশ-
 কপ হুই তাৰ দানী আৰু ভুলসী
 লাভ আৰু গোমীৰৰ সংশ্লিষ্ট বৰি
 গোটেই ঘৰটোই শুদ্ধি-বৰা হুম ।
 আৰু পুত্ৰ-সন্তান তথা বংশৰ পুৰুষ

সকলোৰে সুশৃংখল কৰি নাপিতক কাঁহী বাঢ়ি,
বৃদ্ধ আদি দান কৰা হয় ।

ইয়াৰ পিছুত সোণৰ দিনৰ দিনা
অদ্যুতাদ্য পতা হয় । নামঘৰৰ ভেতৰফালে
আগুি নাম অঙ্গু কৰি ঘৰচমনক শুদ্ধ
কৰে । সেইদিনা ভাত জোলা নহয় প্ৰসাদ
আৰু জলপান হৈ জোলা হয় । তাৰে পিছুৰ
দিনা অৰ্ঘ্য বাৰ দিনৰ দিনা 'জোজ', পতা
হয় সেইদিনা সাঁৱৰ বাহিৰৰ লগতে ইহ-
বুদ্ধক আমন্ত্ৰণ কৰি ব্ৰহ্মাণ্ড ভাত চমুৱায় ।
লগতে ব্ৰহ্মাণ্ড ভাত সূতৰগৈও আগবঢ়োৱা
হয় ।

Principal
Chhamaria Auchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Auchalik College

চুম্বীয়া সত্ৰৰ বিবাহ সন্মৰ্কীয় শোকাচাৰঃ-

অন্য ব্যক্তিৰ জীৱনত অৰ্থানকৈ তিনিটা
উদ্দেশ্য কৰা হয় । সেয়া হৈছে জন্ম,
মৃত্যু, বিবাহ । চুম্বীয়াৰ সকলো সন্মাজত
জন্ম-মৃত্যু, বিবাহৰ লগত জড়িত কিছুমান
নীতি-নিয়ম, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আছে ।
চুম্বীয়া সত্ৰৰ আঁওৰসীৰ সন্মাজত প্ৰচলিত
বিবাহ সন্মৰ্কীয় শোকাচাৰ সমূহ হৈছে ।

— বিবাহ হৈছে জীৱনৰ এক
বিশেষ অনুষ্ঠান, এক অপৰূপ উৎসৱ ।
ইয়াক ব্যক্তিগত নিজে উপভোগ কৰিব পাৰে ।
অসমীয়া সন্মাজৰ ৰীতি-নীতিয়ে ইয়াক এক
অন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰে । তিনু বৰ্মত আঠ
সকাৰৰ বিবাহ আছে সেয়া হ'ল- ক্ৰমে- ব্ৰাহ্মী,
দৈৱ, আৰ্য, ভজাপত্য, সন্মৰ্ক, অসুৰ, বৈশাখ,
আৰু বৰাক । ইয়াৰে প্ৰথম চাৰিবিধ উত্তম
আৰু পিছৰ চাৰিবিধ অধম স্থিতি শাস্ত্ৰত
উল্লেখ আছে । চুম্বীয়া সত্ৰত প্ৰথম
চাৰিবিধ বিবাহকে স্বীকৃতি দিয়া হৈছে যদিও
জনজাতীয়া শোকাচাৰৰ সন্মৰ্কৰ্থা আৰি

সম্ভৱ বিবাহৰো আশান কৰা যিহে ।

চুমৰীয়া সম্ভৱ আঁঠুসোঁৰ সম্ভৱ
আৰু পৰিয়ালৰ লোকৰ সম্ভৱ বিবাহ নিষিদ্ধ ।
তাৰোপৰি দুৰুসৰ ক্ষেত্ৰত ন-দুৰুসলৈকে
আৰু মহিলাৰ ক্ষেত্ৰত সাত দুৰুসলৈকে
আৰু বংশৰ ভিতৰত বিয়া পতাৰ নিষিদ্ধ নাই ।

বিবাহ কৈছে সাম্পৰিক কাৰ্য ।
অসমীয়া সম্ভৱ বিবাহ সম্বন্ধীয় কথ্য
- বাণী চলিলেই অসমলৈ দোষ-কাৰ্য্যৰ
ব্যক্তি-সেৱা সেৱা কৰা তাৰ পিতৃভৰ্ত্তে দোষ
ঘৰৰ মানুহ কাইনা চাবলৈ যায়, কাইনা পচুন্দ
কৃতোৰে কাইনা ঘৰৰ মানুহক দোষ ঘৰ
চাবলৈ নিমন্ত্ৰণ জনোৱা কৰা । ইয়াৰ পিতৃ
কাইনা ঘৰৰ মানুহৰ দোষ আৰু দোষৰ ঘৰলৈ
পচুন্দ কৃতোৰে জ্ঞান দিন বাৰ চাই দোষঘৰক
কাইনাৰ ঘৰলৈ সকলোকে তাৰিহ কৰিব
স্বাতি অত্যা কৰা । সকলো মিক বাৰ
কৃতো দুমোঘৰৰ মানুহৰ পচুন্দ কৃতো শুভ
দিন বাৰ জ্ঞান অনুযায়ী বিবাহৰ দিন বাৰ্য্য
কৰা কৰা ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

বিশ্বাস ত্ৰিদিন বা দুদিন অগতঃ জ্যেষ্ঠ
শিক্ষক নিয়ম আছে। ইয়াত দ্ৰব্যৰ মিত্ৰ
বুদ্ধি স্বকলমে আহি কইনাক সাজ-পাৰ,
আ-অপাংবৰ, অশাৰী সাজনী, অন্যান্য
কিছুমান দ্ৰব্যৰ গাথাৰ সৈন্য আদি দিয়ে।
সৈন্যসমিতি দ্ৰব্যৰ সাজে কইনাক শিৰত
আকি দিয়ে আৰ-বাকীসামগ্ৰীৰ দ্ৰব্য
ভৈয়েক, বৈয়েক, জোশিনিয়েক আদিয়ে
কইনাক পিন্ধাই উঠাই ধুনীয়াকৈ সজায়
তুলে। দুমৰীয়া সপ্ত জ্যেষ্ঠৰ দিনা
দ্ৰব্য অগ্ৰা নিয়ম নাই।

বিশ্বাস দিনা বাতিপুৰা পাটল
জান বজাত উঠি সানি জোলা হয়। সেই
সানিৰে দ্ৰব্য-কইনাক বাতিপুৰা সা-ধুৰলৈ
দিনা হয়। তাৰ পিছত জাতকোমান বজাত
নাৰায়ণৰ হেতত সন্মত আহি নাম প্ৰসঙ্গ
কৰি দ্ৰব্য-কইনাক আশীৰ্বাদ দি যায়।
দ্ৰব্য আৰ-কইনাকৰ সানুতৈ সকলো ভকতকৈ
সেৱা কৰাই বন্ধ দান দিয়া নিয়ম আছে।
বাৰটোমান বজাত হেতত সন্মতৰ কাৰ্য্য সম্বন্ধ
কৰি জন্মপাৰ আৰু প্ৰজাৰ প্ৰহাৰ কৰি ঘৰা-ঘৰি

বৃক্ষ । তাৰ পিছতে বিয়া ঘৰত আশ্বি বৃক্ষ
 আশ্বিৰণে আৰম্ভ বৃক্ষ । সকলো নিজৰ নিজৰ
 জামৰ্য অনুযায়ী যেনে সি পৰে গুৰাই । বাতি
 দত্ত অধাৰ বজাৰে মানুহ আশ্বিৰে থাকে
 তাৰ মাজতে দৰা কইনাক নোৱাৰা বৃক্ষ ।
 নোৱাৰিৰ পানীটিনি দিনৰ দুটা মান বজাত আৰু
 সমুদ্ৰ বেনপাৰী গৈ যায় নদীৰ পৰা ভূমি
 আনে আৰু বৈহিটিনি পানীৰে বাতি দৰা
 আৰু কইনাক নোৱাৰা বৃক্ষ । কলমুণি স্থিতি
 দৰা কইনাক বগুৰাই বৃক্ষ তাৰো আৰু
 আৰুটি বৈহি গৈ দিয়া বৃক্ষ তাৰ পিছত
 সাত মান বৃক্ষ আশ্বি সাত বৃক্ষ ইয়াৰ পিছত
 ভূমি অন্য পানী দৰা কইনাক সাত গৈ
 বৃক্ষ । নোৱাৰাৰ পিছত দৰা কইনাক কলমুণি,
 তিনিটিয়েক বা অন্য কোনো জ্যেষ্ঠনে
 দৰা কলমুণিকে আনি কলমুণিৰ ওচৰত
 বগুৰাই দিযে তাত কিছু নীতি-নিয়ম আশ্বন
 কৰি কইনাক তিতৰণে গৈ গৈ সজোৱা
 বৃক্ষ । আৰু দৰাক চোমোৱাত সজাৰু
 ঘৰ নোমোৱাকৈ কলমুণিৰে বাতিৰে কইনাক
 ঘৰলৈলৈয়া । কলমুণিৰ সাত বিকল্প কোষত

ব্রাহ্মণৰ বিপৰীতে স্তম্ভৰ হুকুত বিবাহ কৰাই
দিয়ৈ । সকলো নীতি-নিয়মৰে বিবাহ সম্বন্ধ
কৰি কৰিনাক দৰা দৰ্বেণে ঠোঁ গোৱা হয় ।

দৰাঘৰ পোৱাৰ পিছত দৰা-কৰিনাক
বৰপীৰাত মিয় কৰাই দুয়োৰে ভৰি বোঁৱাই
দি দৰা-কৰিনাক তিতৰণে জাদৰি নিয়া
হয় । ঘৰৰ দুৱাৰমুখত অগাতি মাটিৰ চাকি
বহু হয় আৰু ন-কৰিনাক পোকাবুৰে সচকি
ভাঙি তিতৰণে সোমাব দিয়া হয় ।

বিবাহৰ অন্য সৰ্চা শোকাচাৰ
হৈছে অৰ্চিমণা, নেতঁতা দিয়া আদি । সেই
সকলোৰো নীতি-নিয়মৰ পিছতহে দৰা-
কৰিনাক একেলগে মাৰিব দিয়া হয় ।

সুন্দৰে নানা-ৰীতি-নীতিৰে
আৰু বহু-বৈশিষ্ট্যৰে দুমৰীয়া স্তম্ভৰ
বিবাহ কাৰ্য সম্বন্ধ কৰা হয় ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

৫০৫ ছুমৰীয়া সত্ৰৰ উৎসৱ- সাৰ্বজনীনত্ব :-

সত্ৰৰ সন্মোহন :-

সাত্ৰাধীনৰ শুল্ক দ্বিতীয়া তিনিও
বৰবিশ্ব জাত দেৱ জাতীয়া বৈকুণ্ঠজাতী
বুয় । অজোনা বটবুজৰ ছাঁত নানা দণ্ড
পক্ষীয়ে যেনেকৈ জাম্বয় শয়, চিকি সেইদৰে
বৰবিশ্ব জাত “দক্ষিণ কোণৰ” বটবুজ
দ্বন্দ্ব আছিল । অতিয়াও ছুমৰীয়া দক্ষিণ কোণৰ
মানুহৰ বাবে বৰবিশ্ব জাত প্ৰাণ দ্বন্দ্ব ইও উজ্জলি
আছে । জাতিত তেৰাৰ বাৰ্ষিক তিৰোতাৰ তিনি চৌ
অতি বছৰে তিনি দিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে সত্ৰ
সন্মোহনৰে সৰ্বস্ব সুন্দৰকৈ সন্মান কৰা হয় ।
ইয়েই ছুমৰীয়া সত্ৰৰ “সত্ৰ” বুলি দেশ ভূমি
জনাভাত । বহু দূৰ-দূৰণিৰ পৰা লোক আহি
সেই সত্ৰাধীনৰ শোভা বৰ্দ্ধন কৰে ।

সত্ৰত অহা সকলো লোকলৈ

স্বৰ্গ্য মোহাৰ ব্ৰহ্মা সুন্দৰকৈ কৰি দিয়া হয় ।
“দক্ষিণ-বুলীয়া বৰবিশ্ব জাত”ৰ তিৰোতাৰ
তিনিও অনুষ্ঠিত “ছুমৰীয়া সত্ৰ” আহিলা মানে
সাঁওৰ মানুহৰ সাত ৩৫ লোকলৈ নিচিনা হৈ পৰে ।

তেজোবান্ৰ মান পৰাৰ্হী সজাৰ সমৰচে বাবে মানুহ
 গিৰি বন সংস্কাৰ বগলত ব্যস্ত হৈ পৰে ।
 সজাবাগী বাইজৰ দান-বৰভৈৰৱ উগৰিত
 শুচৰ-ছুমৰীয়া ভগ্না 'দক্ষিণ কোণাৰ
 অনেক সাঁও বাসিয়েও সন্ধ্যাৰ স্নাত আমা
 বঢ়ায় । সাঁওৰ অতি যৰ বাসিয়েও সন্ধ্যাৰ
 সাধ্যানুসাৰে মানুহে চাউল, তেণ, ডমৰি,
 নিমচম, শাক-পাচলি আদি সজৰ জাত
 পুৰুষৰ উঁৰালগৈ আমা বঢ়ায় । অনেক
 বাইজৰ অনুদানেৰেই সজৰ বগল নিয়াৰিকৈ
 চলি যায় ।

ছুমৰীয়া সজৰ সাঁওবাসী বাইজ
 দ্বিগৈ মিয়ান পৰিমাণৰ চৌকৰ সজগৈ
 আমাবঢ়ায় আৰু সজৰ সন্তানদাৰে গিৰি
 বাগে একাদশীৰ দিনা চৌকৰ অনুশা
 সকলোকে আমাৰ মিঠে বিতৰণ কৰা হয় ।
 অতিতৰে পৰা বৰ্তমানগৈ এই সমাজে চলি
 আহি আছে ।

উত্তৰহাটী, দক্ষিণহাটী, মধ্যহাটী
 আৰু পশ্চিমহাটী - এই চাৰিহাটী বা স্থান
 চাৰিজন পোকা, গাৰ হৈয়ে ছুমৰীয়া সজ ।

স্মৃতি-চৰিত্ৰ-মনৰ মাজত স্মৃতি বাৰ মন 'পাৰা'
 বা চুৰা জাহেৰ হ'মাই আছে। "দ্বিবা পাৰা"
 নামৰ কটা চুৰা আছে। তাতে দ্বিবা সন্মদামৰ
 কিছু শোক বাস কৰে। তেওঁলোকে স্মৃতি
 জাত বানে তেওঁৰ কৰি সত্যত অমোক্তনীয়া
 স্মৃতি বানেৰ মোগান বৰে। চুম্বীয়া সত্যৰ
 পাৰা কিছু দূৰত থকা "দাবি সত্য"ৰ দ্বিবা
 সন্মদামৰ শোকসকলোত স্মৃতি বানে চুম্বীয়া
 সত্যৰ বাবে মোগান বৰি আহিছে। ইয়াৰ
 উপৰি বকো মৌজাৰ অনুসৰি টেলিচীয়া
 স্মৃতিৰ কামৰ সন্মদামৰ শোক সকলোত
 চুম্বীয়া সত্যলৈ স্মৃতি বানে আগবঢ়াই আনিছে
 বংশানুক্ৰমে আভিগোকে কৰি দানি দিওঁ
 শোক স্মৃতিৰ সন্মদামৰ পাণন কৰি আহিছে।
 স্মৃতিৰ দ্বাৰীয়ে সত্যৰ সন্মদাম নিজৰ নিজৰ
 দায়িত্ব তামৰ কৰ্তব্য সেৱাৰ সন্মদামৰে পাণন
 কৰি আহিছে। চুম্বীয়া সত্যৰ পিছত সত্যই
 পাতি দিয়া বৰাই ঘৰে ঘৰে গৈ চুম্বীয়াৰ
 অতি ঘৰ মানুহক কৈ কৰাকৈ চাওঁ দিয়াৰ
 নিয়ম আছে। স্মৃতি বানে আগবঢ়োৱা টেলিচীয়া
 স্মৃতি দাবি সত্যৰ শোক সকলোকে জনে স্মৃতি
 কৰা কৰাকৈ চাওঁ দিয়া অমা আছে।

ছুমৰীয়া সন্মৰ সন্মৰ কেইদিনমান আগৰ
 পুৰ্ণিমা তিথিত সন্মৰ কাইত মিলি "দকা কামত"
 বন্ধা হয়। দকা কামত আগোঁতে সন্মৰ বাঁজী
 কাইতৰ আগু ভাগে হাতে হাতে তামোণৰ
 আনি সন্মৰ আতা দুবন্ধৰ ভাঙাশৈ আগ
 বঢ়ায় আৰু সোৱা কৰায়। ইয়াৰ সৈতে বিশেষত্ব
 হৈছে যে বেকেলী মৌজাৰ অনুষ্ঠিত
 বাণ্য পামৰ সাঁৱৰ "মৌৰিসিং পামৰাৰী"ৰ
 বংশৰ সন্মৰ আত্মিকোণটি পুত্ৰ - পৌত্ৰাদি
 ক্ৰমে "বগন"ৰ বাবে সন্মৰ সন্মৰ
 তামোণৰ সোণান বঁৰি আহিছে আৰু আৰু
 ছুমৰীয়াৰ "বনী চৌধুৰী"ৰ বংশৰ সন্মৰ সন্মৰ
 সন্মৰ পুত্ৰ - পৌত্ৰাদি ক্ৰমে চাফাই কামৰ
 সন্মৰ সোণান বঁৰি আহিছে। "দক্ষিণ কোণৰ"
 সন্মৰ - সন্মৰ সন্মৰ সন্মৰ "বগন" দিবণে
 তামা সন্মৰ আগ কাননী দিবণে পামৰ
 বাবে সন্মৰ নিৰ্বাচন কৰা হয়। সাঁও বিণ্যকত
 সন্মৰ "বগন" দিয়া সন্মৰ আত্মিক বিদ্যমান।

সন্মৰ সন্মৰ দিনা বেণেৰ বেণেৰ
 সন্মৰ সন্মৰ সন্মৰ - সন্মৰ, সন্মৰ - সন্মৰ
 সন্মৰ সন্মৰ - সন্মৰ, সন্মৰ সন্মৰ সন্মৰ - সন্মৰ,
 সন্মৰ সন্মৰ সন্মৰ "দক্ষিণ কোণ" দিয়াৰ নিয়ম আছে

“দুপৰ ভাৰ” দিওঁতা সকলক অসাত্ত ভোজ-ভাত
 ভোৰণে অণ্ডাৰ সিহুত ভোৰৰ পৰা ‘চৌণ্ডা-জিৰা’
 দিয়াৰ সন্মা আছে। “দুপৰ ভাৰ” কাৰ্য্যসূচীত অনু
 ভূক্ত কৰিণে অণ্ডাৰ কাৰ্য্যসূচী চাৰিদিনীয়া হয়।
 দ্বিতীয়া দিনা শুক্ল সপ্তমী। জিদিনা “সণ্ডাৰ
 সন্নাৰ দিনা ভোঁটবোলা সপ্তি ‘পাৰা’ৰ পৰা
 সন্নাৰ সন্না-পাৰাৰ ভাৰ সন্নাৰ দিনে পৈ।
 ভাৰ সিহু সন্নাৰ ভাৰ এক বিশেষ ভাৰস্বৰে
 ‘সন্না’ উল্লিখিত কাৰ্য্য সূচীৰ সূচনা কৰা হয়।
 ভোৰত ভোজনকে দুদিনীয়া ভাৰে ‘সন্না’ ভোজ্য
 দিয়া হয়। ভোজ্য-ভাৰ, ভোজ্য-ভাৰ,
 বেন-পাৰ্চিয়ে, হৰি নামৰ ধানিৰে ভোজন-
 বতাহ সুস্বাদু কৰি এক বৰ্ষাৰ সন্নাৰ
 নাম ঘৰৰ পৰা ‘সন্না’ উল্লিখিত ভাৰে ‘সন্না’
 ঘৰলৈ গৈ গৈ ঘোৰা হয় আৰু তাত ‘সন্না’
 ভোজন, ভোজন ভোজন কৰা হয়। ভোজনৰ বিভিন্ন
 ভোজন বৰ্ষাৰ বৰ্ষাৰে ইয়াত ভোজন কৰে।
 স-স সন্নাৰ ভোজন ভোজন ভোজন ভোজন,
 সন্না, সন্নাৰ ভোজন ভোজন এক ভোজন
 দুপৰ সন্না কৰে।

এই মনোৰম দুখৰি মানুহক বাৰুকৈয়ে আকৰ্ষিত
 কৰে । আয় সৰুগোবোৰ গোবোৰ দোবগনৰ দৰা
 সূত্ৰমা, ব্যতাচা, বদন আদি মিঠে কিচি 'গাহু'ৰ
 গাঠি দলিছাই 'গাহু'ৰ কৃপা জিহ্বা বিচাৰে ।
 সেই মিঠাই বোৰ বুঢ়ি মানুহে জিকি সৰুগৰে
 সূত্ৰ কৰে । এই ঠিমনিতে সৈ বন্ধা উল্লেখ
 কৰিব পাৰি যে "গাহু" উলিঙাৰ সমস্ত বোমা
 ঘৰকৈ ফুটোৱাৰ আৰু ইমান বেছি চৈ পৰে
 যে বহু মানুহৰ কাপোৰ হুৰি অনিষ্ঠ আৰ্জন হয় ।
 বৰ্তমান জনগোৰ কৰ্মৰ ওপৰত লক্ষ্য ৰাখি অসৰ
 ফালৰ দৰা যথেষ্ট আৰ্জনৰ অৱশ্যম্ভৱ কৰা
 হৈছে । "মুগী" যন্ত, 'গাহু' গৈয়াৰ পিছুত
 গামন-বামনে সিলি "গোলা সীত পৰিবেশন"
 কৰে । বৰসীতৰ নিজস্ব সুৰ-তাণ-মান আছে ।
 এই সুৰ-তাণ-মান অৱ্যাহত নাৰাখি দুটা
 বৰসীতৰ ঘিৰোনো সৈতৰ সুৰ-তাণ-মান জাতি
 ইয়াৰ নিজস্ব দাবিবিধ দৰা মুকলি কৰি জানি
 ইয়াৰ লগত নাৰে সংযোজন কৰি পোৱা হয়
 বাবে ইয়াক "গোলা সীত" বোলে । সেই সীত
 দুটা হ'ল -

(কি) 'ভাণ্ডাৰে ভাই, গোকুলে, আনন্দ কুম কুম' ।

(স্বাৰ্থব্ৰতৰ বিৰুদ্ধে)

(কম) 'ভাণ্ডাৰে ভাই, গোকুলে আনন্দ কুম' ।

(স্বাৰ্থব্ৰতৰ বিৰুদ্ধে)

তাৰ পিছৰ পৰা আকৈ গৌৰৱীয় নাম
পাটী, ফাল্গু পাটী আদি পদৰ্শনৰ ব্যৱস্থাবে
গোৱে, বৰ্ষি ওবে নিশা ভেঙে থলী, বজ্জন-
ভুনাই বসে হয় ।

'সন্ধা'ৰ দিনা সাধুণী, মৰাৰুণী নদীত
মৰা ভাটৰ মাহুৰ টুকুৰাৰে ফাল্গু সকলো জিৰা-
পাতি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় । চাৰ্ভা - পাতৰ
লগত ৰান্ধোনৰ ফাল্গু ফাল্গু সকলো জিৰি সুবিধা
কাৰ দিয়া হয় । তেইদিনতে সৰ্ব কৰ্ম উল্লেস
কাৰৰ পাৰি যে দুমৰীয়াৰ প্ৰথম বসিন্দা "বুনা
বুজ"ৰ বংশৰ সকলো পুত্ৰ-দৌত্ৰাদি ক্ৰমে
প্ৰতিফাল্গু "কৰ্ম বৰ" নিয়ম আছে । তাত
পুৰুষৰ জোতাৰৰ পৰা প্ৰথম কৰ্মকাৰী চাৰ্ভা
অন্যকে "কৰ্ম বৰ" কোৱা হয় । তেঁও উপবাস
থাকি বিশেষ নিয়ম নিতিৰে তেই কৰ্ম জোপিত
অংশ প্ৰহৰ কাৰিৰ লগে । জিৰি দিয়াৰ

আপাতত তিনিকো তলত দিয়া বৰণে
আত্মন কৰা হয় -

(ক) দক্ষিণ কুলীয়া বৰবিশু আত্মৰ তিৰোতাৰ
তিমি উপলক্ষে যদি কোনোবা আহিছে, সিবি
লবণে আহক। এই বৰণে তিনিকো টক
আত্মন কৰা হয়।

(খ) বৰপোটা জন্তৰ সমুহ আৰিমাৰ, সন্ত,
সন্ত. যদি কোনোবা আহিছে, সিবি লবণে আত্মক

(গ) মূৰে বটদোৱা, কামলাকাৰী জন্তৰ যদি কোনোবা
আহিছে, সিবি লবণে আহক।

(ঘ) দক্ষিণে গেলো সন্ত, বাকত কুলী জন্তৰ
যদি কোনোবা আহিছে, সিবি লবণে আহক।

(ঙ) দক্ষিণে মাটি জন্তৰ যদি কোনোবা আহিছে
সিবি লবণে আহক।

(চ) চাৰিজন সন্তজনৰ বংশৰ যদি কোনোবা
আহিছে, সিবি লবণে আহক।

চাৰিজন সন্তজনৰ বংশ বুলিলে
কামৰেশ ঠাকুৰ, নাৰায়ণ দাস ঠাকুৰ জাণ,
দাউমাৰ মাৰীৰ আৰু শঙ্কীকান্ত আৰু
(বৈদ্যগুৰি) বংশকে বুজোৱা হয়। বৈদ্য
সন্তজন বিচাৰে এই চাৰিজন বংশৰ বিশেষ

শুৰুত আৰু বাবে তেওঁলোকৰ বংশক আত্মান
কৰা হয় ।

অইদৰে আত্মান কৰা হোৱাৰ পিছত
পুণ্য হাৰি ডেকাত বৃন্দক সন্মানে জিৰী দিয়াৰ
দিয়াৰ দাতনি মেলা হয় । তাৰ পিছতে বৰপেটা
জাতক আৰ্হান্য দিয়া হয় । অইদৰে ক্ৰমে সকলো
মাত্ৰীৰ জিৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় । চাওঁ-
দাণি, জাক-দাণি, তেল, নিমচ, তুৰি, তৈয়া,
বান্ধোৱাৰ সত্ৰুণি আদি দিবলৈ সোপে-সোপে
দানি দ্বিতীয় সন্মানে আৰু । তাৰোপৰি মাত্ৰী বিলাকৰ
অৰা-মেলাৰ বাবে সত্ৰ মজী বাইতৰ মাত্ৰীৰ
সৰা সুবন্দোৱস্ত কৰি দিয়া হয় ।

তৃতীয় দিনা শুক্লপক্ষৰ দ্বিতীয়া
তিমি । তৃতীয় দিনা দুইদিনা বৈশাখৰ ব্ৰহ্মৰাণ্য
সোৱণী বৈশাখৰ শুক্ল বৰ্ষ বৈশাখ বৰবিশু
জ্যোতিৰ তিথ্যোৱাৰ তিমি । এই দিনটোক সোৱণী
সোৱণী " বৈশাখ " সন্মানে আৰু দিয়া । তিমিৰ
দিনা তাৰে " মাত্ৰী " ঘৰটোত আপোনি দ্বাপন
কৰা শুৰু আত্মনৰ সন্মতে সকলো সন্ত-মন্ত,

কেৱল আমৰ আয়ত্তী অৱস্থিত হৈ নাম অক্ষত
বৰ। নাম অক্ষতৰ শেষত বিতৰণ ব্যৱস্থা
কৰা হয়। পিতৃত বৰ সোণাণৰ দ্বাৰা "জৈতন
বিদ্য" ভাণ্ডাৰখনে প্ৰদৰ্শন কৰা হয়। সাধুগী
পুনৰ মাত্ৰী অক্ষতৰ বাবে পুৰুষ নাতিৰে সিৰা
দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। মাত্ৰা পাৰ্চি প্ৰদৰ্শন
কৰি সিদিনাৰ নিশাচোৱা 'অজ্ঞানী' আনন্দ
মুহুৰ্ত্তৰ বাৰি-ৰম্য হয়।

শুক্লপক্ষৰ তৃতীয়ত সভাৰ শেষ
কাৰ্য্য সূচী। "অগ্নী ঘৰত" দুপান কৰা ভাগৱত
আজ্ঞানমেন পুৰুষৰ দুখনত দুপানা কৰিবলৈ
এক বিশেষ আকৰ্ষণীয় ব্যৱস্থা কৰা হয়।
সেই উপলক্ষ্যত বাটৰ নাটৰ আৰ্হি প্ৰতি বছৰে
কৰা "বাম-বিত্ত" পোতাৰ বাতিৰ ভাগত
বাম-গীতাৰ বিম্বৰে 'অগ্নীঘৰত' জাৰমু কৰা
হয় আৰু শেষাংশ কীৰ্ত্তন ঘৰৰ 'দক্ষ বাম'ত
শেষ কৰা হয়। ইয়াক চাবলৈ মানুহ 'দক্ষ বাম'
ৰৈ দৰে। আনন বৰ্মপাণ ব্যক্তিয়ে ইয়াত
অংশ গ্ৰহণ কৰি শক্তি প্ৰদৰ্শন কৰে।

সত্যৰ নামত বিভিন্ন দোষণ-পোষণৰে
 ৰৈ 'সন্তোষলী', তেৰি পৰে । ভাষণৰি পিৰোঁচৰ
 - চিনেমা আদিয়ে বিৰাট জনপ্ৰোভৰ সৃষ্টি কৰে ।
 সন্তোষলী বেচ জাক-জমক হৈ পৰে । সত্যৰ
 শেষ বাক্য সূচী সন্মাপন কৰে । পিছলৈ কামন্ত
 আৰু দুই- তিনি দিনলৈকে গোষ্ঠীৰি নিৰ্দেশকৈ
 মানুহৰ সোঁত বৈ থাকে । হিন্দু-মুছলমান
 উভয়ে 'হুমৰীয়া সত্য'ত অংগা গ্ৰহণ কৰি
 সত্যৰ সোঁতা বৰ্দ্ধন কৰাৰ লক্ষ্যত হিন্দু-মুছল
 মানৰ শান্তি-সম্মতিৰ অন্যতৰী ভাণ আৰু
 সুদৃঢ় কৰি তোলে । "সত্য-সত্য-সত্য"ৰ
 বোণা কামৰাৰৰ সম্মৰ্শতা হুমৰীয়া সত্যমেনত
 হিন্দু-মুছলমানৰ মিলনেই প্ৰতিপন্ন কৰে ।
 বিভিন্ন ভাষা-উপভাষাৰ বাবে নাম ঘৰৰ
 'প্ৰবেশ দ্বাৰ' সত্যৰ কেইদিন মুৰগীয়া থাকে ।
 তিব্বতী সকলোও নামঘৰৰ টেবলত সোমোৱাৰ
 সুযোগ লাভ কৰে । "হুমৰীয়া সত্য" মেন সত্য
 মন্য-মিলানৰ তীৰ্থ স্থান হৈ পৰে । বিভিন্ন
 ভাষা-ভাষী, বিভিন্ন সম্প্ৰদায়, বিভিন্ন বৰ্গৰ

শোভাৰ সাজত এই সৰু জনৰ মোপেদিমেই
গেন এক একো অৱস্থি স্থাপন হয় ।
বৰদীক্ষা আতাৰ মহিমাৰে মহিমান্বিত হৈ চিৰদিন,
চৈবগণ, চৈবজ্ঞান হৈ আকাৰ হুঁসীয়া সৰ ।

দৌল্য উৎসৱ :-

হাগগুণ সাত্ৰৰ কৃষ্ণ পক্ষৰ
প্ৰতিপদত দৌল্য উৎসৱ উদ্‌যাপন কৰা হয় ।
দৌল্য উৎসৱত চাউল আৰু 'পন্ধ তেল',
কলৰ দোনাত দিয়া এক বিশেষ অন্ন আছে ।
'পন্ধ তেল', বুলিলে বিভিন্ন সামগ্ৰীৰে সজাত
প্ৰস্তুত কৰা এক বিশেষ বৈষ্ণৱ তেল ।
দৌল্য উৎসৱৰ শেষৰ দিনা মগফুৰা হৈলগা
হয় আৰু বহুৰে কাঙালী হৈ লৰা-বুঢ়া,
মুৰক মুৰতী, আমতী মিলি ইশ্বৰৰ নাম
শুণেৰে মুগ্ধৰিত কৰি ভাগৱত অৰণ সৰু
অন্নমন জন (সহে) গৈ বাগৰৰ অন্নৰণে
গৈ মোৰা হয় । আগে আগে বহুনে আনি
চাউল হৈ পৰিল কৰি মোৰা হয় । তাৰ
পৰা ঘূৰি আহি নাম ঘৰেৰে চাৰিত্ত
ফালে সাত দাক ঘূৰাই প্ৰতি পক্ষত পৰা

কামাত "দ্বাত্তাৰ বঁৰা" বৃদ্ধ। শক্তিৰ পক্ষত
 দ্বাত্তাৰ বঁৰে (চেন বদ্ধ হাৰে সন্ম কৰে) আৰু
 শ্ৰীকৃষ্ণৰ পক্ষত তাৰ সমামম উত্তৰ দিয়ে।
 এইদৰে সতি দাবা ঘূৰোতে দ্বাত্তাৰ বঁৰি সন্ম
 কৰা হয় আৰু শক্তিৰ অস্তিত্ব সন্মৰ উত্তৰ
 দিয়াৰ পাচত অস্তিত্ব দাবাত শক্তিৰে শ্ৰীকৃষ্ণক
 প্ৰস্তুত আবেশ কৰিব দিয়ে আৰু একত সকলো
 শক্তি 'সাহেব' কীৰ্ত্তন ঘৰৰ ভিতৰত পূৰ্বৰ
 প্ৰণত স্থাপন কৰে। অতি আনন্দজনক হৈ
 গৈ পৰিবেশটো। "দ্বাত্তাৰ বঁৰা"ৰ সন্মতাৰ
 উদাহৰণ তলত দাঙি বঁৰা হুণ -

বঁৰা :- উপজিণ্যা শ্মিত্ৰীসেন দিন নে
 বাতি, উপজিণ্যা শ্মিত্ৰীসেন কোনে আহি
 চাই, উপজিণ্যা শ্মিত্ৰীসেন কোনে চোৱিলক নাই?

শেহনি :- বৃণসাই হুণৰ কৰিছে উপজিণ্যা
 শ্মিত্ৰীসেন দিন নহয় বাতি উপজিণ্যা
 শ্মিত্ৰীসেন চিত নহয় কাটি, উপজিণ্যা
 শ্মিত্ৰীসেন চেন অৰ্থ আহি চাই,
 উপজিণ্যা শ্মিত্ৰীসেন সবত কৃষ্ণ চোৱিলক
 নাই।

শ্রী কৃষ্ণৰ জন্মাহুতী :-

শ্রী কৃষ্ণৰ জন্মাহুতী :-
জন্মাহুতী পাঠন কৰা হয় । কৃষ্ণ জন্মাহুতীৰ
দিনা “ শ্রীকৃষ্ণৰ জন্ম সন্ধ্যা ” নামৰ সন্ধ্যা ভাঙি
নামঘৰৰ ভিতৰতে কৰা হয় । ইয়াত কৃষ্ণৰ জন্মৰ
কৰ্ম্য কৰ্ম্মাদি সন্দৰ্ভিত হয় । এই ভাঙি সন্ধ্যা
কৰাৰ আদে-আদে সন্ধ্যা-ভাঙাৰ “ বৰ-বৈশাখী ”
সন্ধ্যা-বামন সন্ধ্যা-আবহু কৰা । তাৰ পিছত
নাম ঘোষাৰ আদে সন্ধ্যা-ভাঙাৰ চুই দিয়ে ।
সন্ধ্যা ভাঙাৰ পৰা সন্ধ্যা ভাঙি বাঢ়ি সন্ধ্যা
বামন সন্ধ্যা “ মাগী ” সন্ধ্যা । তাত ছমবীয়া
সন্ধ্যা ইতিবৃত্ত কৰা বৰি সন্ধ্যা । এই সন্ধ্যাসমিতি
আদে সন্ধ্যা সন্ধ্যা “ মাগী ” সন্ধ্যা ।

পিছদিনাখন বৃত্ত সন্ধ্যাৰ পিছৰ
পৰা নন্দোৎসৱৰ কৰ্ম্মসূচী আবহু কৰা হয় ।
নন্দোৎসৱৰ কৰ্ম্মসূচী আতি মনোৰম, অতিশু-
সন্ধ্যাৰ্ম্ম্য সন্ধ্যা । নামঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা কৰ্ম্ম
সূচী আবহু হৈ পিছত বাহিৰলৈ আহি
সন্ধ্যা ঘৰৰ সন্ধ্যা সন্ধ্যা হৈ বহু সন্ধ্যা

হুমবীয়া সন্তত কাজ করা
 আমূলীসকলে কুমত কুমার্টমীর দিনাওন
 সকলোবে ঘবে ঘবে নাম বঁবি সজাদ
 জাক চাহ মোরা কুম । কুমত কুমার্টমীর
 দিনাওনে মোরা সজাদবঁবি নাবিবল,
 শুকা জাক চেনাবে বিশেষভাবে বনোরা
 কুম ।

22

শ্রী মানু শতবর্ষদেৰ শতকৃত্যনাৰ আৰিভাৰ তিনিঃ-

আহিন

স্মারুত শ্রী মানু শতবর্ষদেৰ শতকৃত্যনাৰ আৰিভাৰ তিনিটো অতি উল্লহ মাণাহেৰে বিদুত কাৰ্য
স্বীৰে অনুমিত কৰা হুয় । তাৰ উত্তৰত সন্মান
কাৰ্যসূচী “সংগত মেৰী” বা “ভোপৰত প্ৰমণ” ।
পাৰৰ ইমূৰৰ অৰা সিমূৰগৈ হুৰি নাম-শতপেৰে
ভোপৰত সন্মণে ত্ৰকত-বাম-বান্ধুৰ, আমৰী-
সমন্ত্ৰই এই কাৰ্যসূচী সম্যপন কৰে । পাৰৰ
ভোপা বোৰে ইতি চোণ্য পিন্ধে আৰু ছোৰণীমাৰে
মোমোণ্য-চোদৰ পিন্ধি পদূলিয়ে-পদূলিয়ে
বৰদীত সায়ি মায় । পদূলিয়ে-পদূলিয়ে পদূলিয়ে
এতি ত্ৰা সেরা কৃত্য আৰু আৰিভাৰ দ্বিচাপে
প্ৰণামী, ভোপৰতায় । সেই আৰিভাৰসমূহ
নামঘৰৰ ত্ৰকত হুই তিনিজন শকাই ত্ৰমণতকৈ
লৈ গুয়া আৰু আৰিভাৰ সমূহ নামঘৰৰ
মুণিকুঠে দিয়া হুয় । “ভোপৰত প্ৰমণ” কৰি
আহি সন্মন্ত আৰু ভোপৰত পাঠ কৰি সকলোকে
সন্মাদ বিতৰণ কৰি দিয়া হুয় । সকলোৰে
সন্মাদ প্ৰদান কৰি ঘৰা ঘৰি হুয় । ইমানতে দিনৰ

কামৰূপীৰ জ্ঞানৰাশি বঢ়ে ।

সৰ্বশক্তি আৰু সকলো বাপ-মাই
সমস্ত মূৰক-মূৰতী, বম্ব কপ লৰা-ছোৱালী
সকলোৱে বৰ্মাণোচনী সজাত মোদাৱান কৰে ।
বৰ্মাণোচনী সজা শেষ হোৱাৰ পিছত অসীম
বৃত্তৰ অতিমোহিতা, শোকপীতৰ অতিমোহিতা
আৰু শতকৰুদেৱৰ জীৱনৰ ওপৰত বুকু
অতিমোহিতা বুম । অতিমোহিতাবোৰ শেষ
হোৱাৰ পিছত বাতি ভাঙনা অদক্ষিত
কৰা বুম । এই ভাঙনাগমুৰ উঠি অসীম
মূৰক-মূৰতীয়ে সদৰ্শন কৰে । ইয়াত অধিকাংশ
মূৰক-মূৰতীয়ে বিৰোমণ্ডাৰে অসীম স্নেহ
কৰাটো আতি শুভ লক্ষণ ।

অতীতৰ সৰা বহুতো নীতি-
নিয়ম জ্ঞানি হুণ মদিত্ৰে ত্ৰিমাণ্ড কিন্তু
হুমৰীয়া ঔত্তৰাজী-বাৰু সকলো উত্তৰ
অনুদ্ভাৱ আৰি উত্তৰ-মাণ্যহেৰে দাশন
কৰি আৱিছে । ইয়াত মূৰক-মূৰতীসকল
হেমিকা আৰি শুভলক্ষণ ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

গুৰু দুজনৰ তিৰোতাৰ তিনি:-

শ্রাদ্ধ মানুহ গুৰু

দুজনৰ তিৰোতাৰ তিনি অংশন কৰা হয় ।
গুৰুদুজনৰ তিনিৰ দিনামেন নাম অসমত
বৰিৰ অজাদ বিত্তৰ কৰাৰ পিছত “ভোজন
বিদ্যৰ” ভাটনা তেন কৰণোপায় নৃত্য বা
“নটু বা নাচৰ” দ্বাৰা পৰিবেশন কৰা হয় ।
মানুহবোৰে ব্যবহোপায়নৈ মঙ্গল-মুখ্য ভাষণ
বঢ়াই । এই মঙ্গল-মুখ্য ভাৰিৰ নোৰাৰীয়া ভাৰি
পৰে । ইয়াৰ পিছত ভাৰৰ সম্মুখত থকা
নদী গৈত “নাচ-হেলা অতিমোদিত” অনুষ্ঠিত
কৰা হয় । এই যেনে অতিভবে পৰা গিলি
আহিছে । এই “নাচহেলা” কাৰণ দাবে তৰে
দুইটা সোঁতসমূহৰ এই সোঁতসমূহৰ বিভিন্ন
কনজাতিয় লোকৰে লোক্যৰণ্য হৈ পৰে ।
নদীৰ দুই পাৰে অগনন্ত লোক আৰু
অকল্প নাচৰ সমাবেশ ঘটে । বহু দুৰলৈ
গানি নিছিয়াৰ মানুহৰ সোত বৰলৈ বহে ।
কি মে এক মনোৰম দৃশ্য । পাহাৰ
জৈমৰ পৰা চাপলি মেলা বিভিন্ন জাতি-

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

উপজাতিৰ লোক কৰাবলৈ হৈ যায় । ইয়াত
মেন সন্মান- সম্প্রীতি অঙ্কনৰ ব্যৱস্থা বহু
পৰিমাণে অধিকৃত মেনাই আহিছে ।
শুক দুজনৰ দুয়োটা তিনিৰ পিছুদিনা
“সঙ্গাদ” দিনৰ ব্যৱস্থা আছে ।

শুক দুজনৰ তিনিৰ পিছুৰ দিনা অৱশিষ্ট
সঙ্গাদ বিশেষে দিনা দুম । সঙ্গৰ বৰাই
অতি ঘৰ মানুহৰ ঘৰে ঘৰে গৈ অহি
সঙ্গাদ দি টেম আছে । অতি ঘৰ মানুহে
অহি সঙ্গাদ পোৱাটো বাৰ্য্যজ্ঞানক ।

Principal
Chhamaris Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaris Anchalik College

মাঘ বিহুঃ-

অসীমা পৰম্পৰা মতে মাঘৰ
অংকান্তিত দুমৰীয়া বিনৰীতে কাঠ বা অৰিৰ
মোতি অঙ্গোৱা কৰা । ইয়াত দুনিম ডামাত
“বুনিহি দুৰা” বুলি কোৱা কৰা । ইয়াত দুনিম
ডেকা পাৰাবোৰে অতি ঘৰৰ পৰা কাঠ অৰি
অংগুৰ বৰি অৱৰ অল্পমত (মৌদৰ বান্ধিও)
“বুনিহি” অঙ্গোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে । তাৰ ডেকা-
বুড়া সকলোৱে পাম-পানি নাম কীৰ্ত্তনোৰ
উত্থাপনে নিশা কটোৱা । এই মোতিৰ দুই
দুই - তিনিদিনলৈকে অঙ্গি-মাৰে । দোক-
মোকাগিৰি সৰু পৰা-ছোৱালী আৰু
অঙ্গিগোৰে নদীত সাৰুই উঠি সকলোৱে
এই বুনিহিৰ দুই সাত পামাই জৰীৰ শুদ্ধ কৰে
আৰু পামতে ইয়াৰ ‘হুৰিৰে’ বসায়ত মোট
লৈ নিজক পৰিৱৰ্ত্তন কৰে ।

বহুবি উদ্দেশ্যৰ কৰা এই তিনি-
পৰ্য্যবেশত অৱশ্যে মেৰচ কৰাৰ অগত
আমতকৈ পৰিমাণ বেছি হৈ পৰে ।

৬০০ অংগুৰ কথা পুৰণি তথ্য :-

উল্লেখ্যত পুৰণি অধিবাসী আৰু অসমীয়া
বংশ অধিবাসীৰ দ্বাৰা সন্মাদিত "শ্রীবৰবিশ্ব
আত চৰিত্ৰৰ পৰা অংগুৰ কথা পদ্যংশ -

"বিষ্ণু আতৰ বেণু কৰি মত জেয়া
অপান উপৰি বংশ কমা কিছু বাঁও ॥

বিক্রমপুৰৰ সৌৰেণৰ মন্ত্ৰজন ।

তানে পুত্ৰ সৌৰবৰ অতি বিৰোধ ॥

তানে পুত্ৰ সৌৰবৰ মন্ত্ৰণ শুদ্ধ নতি ।

বিশ্বোত্তম পুত্ৰ তৈল্য অব সন্তানি ॥

তানে পুত্ৰ বিশ্বোত্তম নামত সন্তান ॥

কামদেৱ তানু পুত্ৰ জানিয়া সন্তান ॥

ওমন্ত্ৰে বান্ধকাম সন্তানতি তৈল্য ।

তাত জাছে মুখ কাম উপস্থিত তৈল্য ॥

বিশ্ব কৰিণ্ড পুত্ৰে ব্ৰহ্মনি কন্যা ।

সৰ্বজন সন্তানিত কমে - শুভে বিন্যা ॥

কতো দিন তানে কামদেৱ শুভজ ॥

তৈল্য বান্ধপুত্ৰ ব্ৰহ্ম আতৰ সন্তান ॥

দশ মাস দশ দিন পুত্ৰ মিষ্টজ ॥

তাত তৈল্য বিষ্ণু আতৰ সন্তান মন্ত্ৰজ ॥

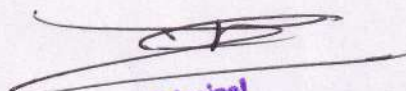
আঘোণৰ শুক্ল দশমী তিথি প্ৰকাশ্য ১
 শুক্ল দ্বিবিংশতি তাম্ৰা শুক্লচোৰা আজি ॥
 শুনি বসন্তদেৱে পোহা সবন্ধে জানিগৈ।
 মুক্ত মুখ দেহি মন্থা উৎসৱ কৰিগৈ ॥
 সুৰ্যৰ তুল্য দিবা দ্বান কৰাইগৈ।
 মন্থলাচৰণ আদি সন্তে কৰিগৈ ॥
 পঞ্চ দিনা সোণীবৰ দৈৱতক জানি ॥
 কৰাইগৈ নামকৰণ জ্যোতিষক সানি ॥
 সানি প্ৰতি কংসাৰি যো নামক বাতিগৈ।
 সুৰিমিত মনে বহু দানক কৰিগৈ ॥
 ত্ৰাত বৰ্ম সন্তে সোণা দিন অৱসানে ১
 দ্বিতীয়াৰ চন্দ্ৰ মেন বদে অনুষ্ঠাপে ॥
 দুহুৰি সুবৰ্ম কাণে জাহ্নু বৰ্ণি ১
 সিম্ৰ দ্যন্ত দিবা কত সুবৰ্ম পৰি ॥
 শৈশৱ চৰিত্ৰ আমে প্ৰতিমানে পঠ ১
 বুবাৰ চৰিত্ৰ আমে শুনা কিছু কণ্ট ॥
 বিজয়পুৰত সোণা আছে বগুৰ দিন ১
 মুত তৈল্য তৈত দিহ বন্ধু সপ ॥
 দুম্ৰ কুৰি পৰিমাণে কোনো নাবাছিল ১
 বিমাদিত, শুক্ল সোণ উভয় আজিগৈ ॥

Principal
Chhamaia Anchara College
66

বিদ্যা দিওঁ বাপু বিদ্যা কৰিমো অল্পৰে ॥
 বোশনু আমায়ে বাসি বন দুখন ।
 কি দেখি দুখিতা দিয়া নাই শুশ-কন ॥
 নানি বন-ভূন অলক্ষ্যৰ স্মৃতি মোৰ ।
 কোখিতো বাসিমো কন্যাশ্মনি তোমাগৰ ॥
 বাসি হুজুৰ কোণে বাপু কিছুকো নাগাচো,
 দেওঁ বিদ্যা মাত্ৰ বিদ্যা কৰিবাক গাচো ॥
 আমায়ে বোশনু অনুগ্ৰহ তোমাগৰ ।
 শূনি হুজুৰ আনন্দক কৰিমা তপাৰ ॥
 জাতি বন্ধু অবাধ্যতা হুজুৰে জাতি ।
 বন্যক জোৰোশ দিমালা শুভক্ষণে জাতি ॥
 বিদ্যাৰ অম্ভাৰ জানে অবাঞ্ছো মোমাগা ।
 জন্ম অবেদ্যৰ সেৱি বোশায়ে জিমালা ॥
 নামে বন্যা চন্দ্ৰৱতী নানিকো উপাম ।
 কণে শুশে কোৱে মেন ঈৰ্ষণীৰ জ্ঞান ॥
 পাতিগনু দিয়া সভা স্মৃতি পয়োত্তৰ ।
 উৰুক-মুৰুক কৰি স্মৃতি নীৰ-নৰ ॥
 উঠিয়া দেহমন্তু শাদ্ৰ শৰ্ম্য উপাৰে ।
 টোলানু জিৰত শাদ্ৰ দৰম শাদ্ৰে ॥
 জাতি অনন্তৰে জাতি দ্বানক কৰিমা ।
 জাতিয়া শাদ্ৰক পাছে পঢ়িহা চাহিমা ॥

শুন্য সান্নিধ্য ত্ৰাণি আন কাম ।
 কৃষিক কৃদমে বৰি কৃষা কাম নাম ॥
 আমি মন্য জবন্য নামৰ দুৰাচাৰ ।
 কৰা কৃদ্য নাৰায়ণ হৃত্যক তৈমৰ ॥
 দাগৰো তৈমৰ সত্ৰ আমি তৈমৰ দাগ ।
 হুৰাৰ কৰুণাময় নকৰা নৈৰাশ ॥
 কৰাত্ম নিষ্ঠাৰ সত্ৰ দুৰ্ভিক্ষ মায়াৰ ।
 কতনো সন্ধিৰোঁ সত্ৰ সন্তোষ নিকমৰ ॥
 অপাঢ় বান্ধৰ কাম তদু গুণ নাম ।
 মেন মোৰ দুমে চাবে অক অবিৰাম ॥
 বিম্ব বিম্ব উচ্চৰিমে সদা দিনে বাতি ।
 তৈমৰে চৰিত্ৰ ভাই বিপদ বাতি ॥”

(বানান আৰু ছন্দ আৰু আৱৰ্ণিক আভাৰ চৰিত্ৰ
 ত নিমিত্তে আছে তেনেদৰে বঙ্গা বৈষ্ণৱ)

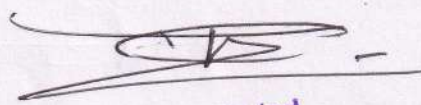

 Principal
 Chhamaria Anchalik College

 HOD Assamese
 Chhamaria Anchalik College

চিত্র :- ১

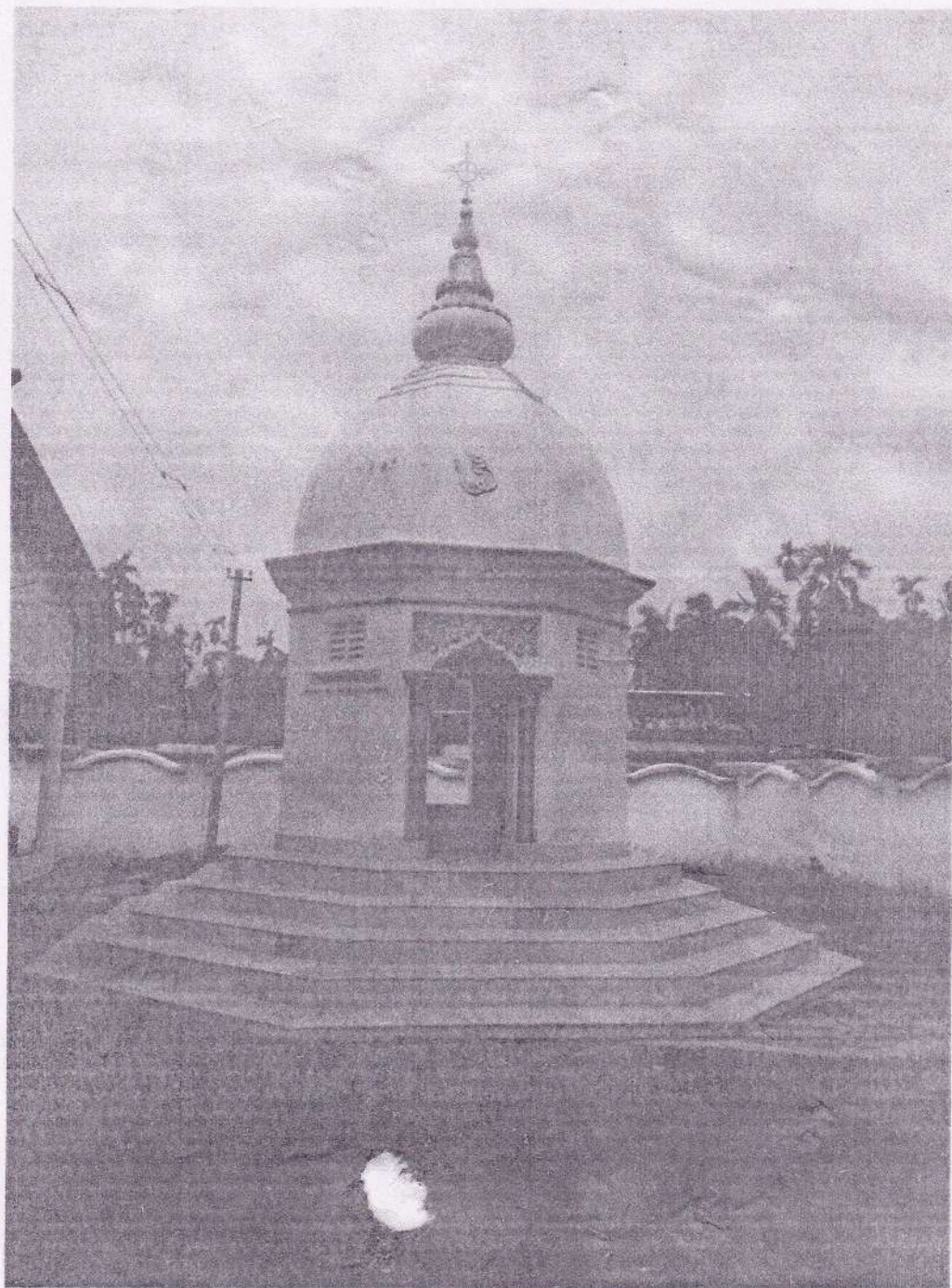
চুন্মৰীয়া অঙ্গৰ বান - বিজয় নাৰ্চ আন্দোলন

Principal
Chhamaria Anchalik College

৬৬

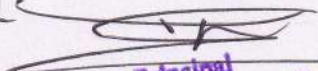

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

চিত্র :- ২

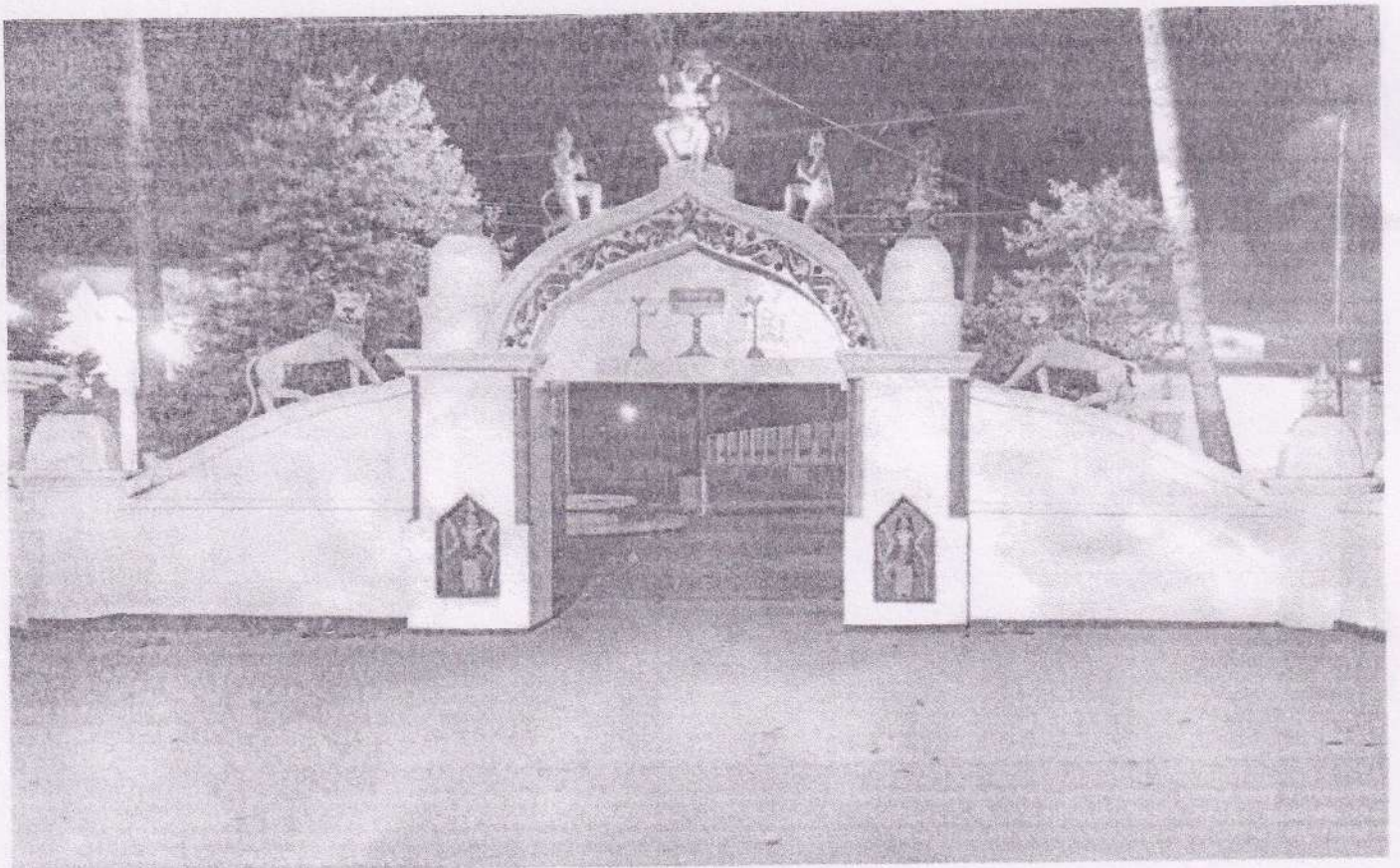
ছন্দবিহীন সঙ্গীত বহু দোহাটোৰ পুৰণি আত্মকচিত্ৰ

৬৭

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

চিত্র:-৩

চুন্মৰীয়া অঙ্গৰ ভোক্ষামনৰ পুৰণি আশোকচিহ্ন

৬৬

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

৭.০ সম্মৰ্শি :-

সম্প্রদায়িকতাৰ জৰ্জৰিতৰ এক অন্যতম উদ্যোগ
বিচাৰে দ্বি-বৃত্ত “সংগঠন অসমীয়া সমাজ”
জীৱনৰ উপৰত ব্যৱহাৰে প্ৰজাৰ প্ৰণালী
ইয়াৰ নীতি-নিয়মসমূহ সমাজখনক সুস্থায়ীভাৱে
বৰি বহুত সন্মান বৰিছে ।

তেন্তেই প্ৰিন্সিপাল শিক্ষকসকলৰ জৰ্জৰিত
এইখন সম্প্রদায়ৰ অন্যতম শিক্ষক বৰিছে
আজি প্ৰতিষ্ঠা কৰা সমাজখনৰ প্ৰায়
ইয়াৰ প্ৰায়-প্ৰায় : অৰ্থাৎ প্ৰায়-প্ৰায়
উপায়-পাৰ্শ্ব পৰিচালনাৰ প্ৰায়-প্ৰায়
সৌন্দৰ্য বৰিছে ইয়াৰ উপস্থাপন কৰা
বৈছে ।

বিজ্ঞানৰ উন্নতি আৰু বৃদ্ধি জীৱন
আওপৰি কিছুমান নীতি নিয়ম সংগঠন
সমাজৰ বাবে বৰিছে । যিটো সমাজৰ চান্দ
পুৰণি প্ৰতিষ্ঠা আৰু পৰিচালনাৰ বাবে বৰিছে

৬৭

Principal
Chhamaria Anchalik College

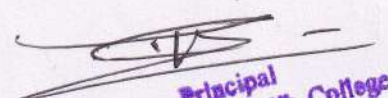
HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

উঠিছে এই বিৰ্ভ সমস্যাৱে মে ছুন্মৰীয়া সমস্যা
আৱৰি বৰিছে আৰু নুই কৰিব নোৱাৰি ।

এই ক্ষুদ্ৰ সাৱেশ্য প্ৰশ্নমনত
ছুন্মৰীয়া সমস্যাৰ আশে-পাশে অৱস্থা লোৱা
সকলোৰ স্বাতি-নীতি, উৎসৱ পাৰ্বন, ছুন্মৰীয়া
সমস্যাৰ বিষয়ে গিৰিমিবণে চেষ্টা কৰা হৈছে।
যিহেতু এই আশ্ৰয়ৰ সকলো বাৰ্জিটো সমস্যা
নিয়মেৰে আশন কৰা হয় সেয়ে ইয়াৰ নীতি-
নিয়মবোৰ অন্য আশ্ৰয়তকৈ বহুগিমিনিয়ে
বেশোপ ।

আতি কালি বহুতো অৱ-অৱস্থা
নিয়ম মানুহৰ তুলনাৰ জীৱনৰ কাৰণে
নোহোৱা হৈ যাব বৰিছে ।

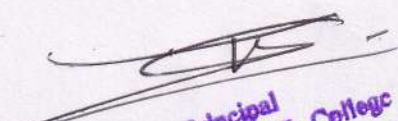
এই স্বাতি-নীতি, উৎসৱ-পাৰ্বন,
ছুন্মৰীয়া সমস্যাৰ ইতিহাস আদিৰ বিষয়ে
আতি গিৰিমিবণে এই ক্ষুদ্ৰ সাৱেশ্য প্ৰশ্নমন
গিৰিম হৈছে । এই সাৱেশ্য প্ৰশ্নমন
গিৰিমতে বহুতো বহুগিমিনি কৰ্মৰ বৈষ্য
আৰে কৰণ এই ক্ষুদ্ৰ সাৱেশ্যত সকলোৰে
কৰ্ম গিৰিম সমস্যাৰ নতুন ।

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

৮.০ কৃতজ্ঞতা দ্বীপমৰ :-

যি কোনো ব্ৰহ্ম কামত আগবাঢ়িবলৈ চুন্নে
অতিৰিক্ত ব্যক্তিৰ দ্বিত্ব পৰামৰ্শ তথা
তথ্য সঠিকৰ আয়োজন কৰে । “ চুন্নিয়া সৰ
ঐতিহ্য আৰু পৰম্পৰা ” বিহীন অধ্যয়ন
বৰ্ষাতে মোক অতিটো ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত
দ্বিত্ব পৰামৰ্শৰে সন্মতিদায়কৰ অসমীয়া
বিজ্ঞানৰ জৰিয়াকৈ সৃষ্টিৰ দায়িত্ব
অসমীয়া বিজ্ঞানৰ উৎপত্তিৰ দায়, উৎ
পত্তিৰ কাৰণ, বীৰেন্দৰ দায় চুন্নিয়া
সৰ বিন্যাস কৰা নোৱাৰে ।

Principal
Chhamaria Anchali College

২.০ সূচক কৃষ্ণ নাম আৰু চিকা

নাম	জিৱিকা	বয়স	চিকা
কলিকা দাস	গৃহিণী	৪১	ছদ্মবীমা সন্ম
জমা মহন্ত	গৃহিণী	৪০	ছদ্মবীমা সন্ম
বেণী মহন্ত	ভকত	৬০	ছদ্মবীমা সন্ম
নগিণী কলিঙ্গ	ভকত	৬৫	ছদ্মবীমা সন্ম

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College

৯.০০ সম্ভাষণক শ্রদ্ধা দল্লী

ড. শ্রীতিলা দত্ত : বিবাহ শ্রদ্ধা

অৰ্পণ চন্দ্ৰ দাস : মহাপুৰুষোত্তমা বৰ্মৰ স্মৃতি
বহু

উদ্বোধন বক্তব্য : শ্রী শ্রী বসু বিষ্ণু
জ্যোতিষ চৰিত

প্ৰণামিত বক্তব্য : দক্ষিণ কুলীয়া বসু
বিষ্ণু জ্যোতিষ

Principal
Chhamaria Anchalik College

HOD Assamese
Chhamaria Anchalik College